

LOV

av 12. mai 1961 nr. 2

OM OPPHAVSRETT TIL ÅNDSVERK M.V. (ÅNDSVERKLOVEN)

med endringer, sist ved lov
av 22. desember 2006 nr. 103
(i kraft 1. januar 2007)

FORSKRIFT TIL ÅNDSVERKLOVEN

av 21. desember 2001 nr. 1563

med endringer, sist ved forskrift
av 9. mai 2008 nr. 450

Ikke til hjemlån

AKADEMISK FORLAG
DVIDATA

21593700 |

346.048 N

IKKE UTL

Norge

Åndsverkloven

2008

rbhv lesesal

sl

1

18330245937001

av 12. mai 1961 nr. 2

**OM
OPPHAVSRETT TIL ÅNDSVERK M.V.
(ÅNDSVERKLOVEN)**

**FORSKRIFT TIL ÅNDSVERKLOVEN
av 21. desember 2001 nr. 1563**

Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

**CAPPELEN AKADEMISK FORLAG
2008**

© CAPPELEN DAMM AS, OSLO 2008

Trykk og innbinding: AIT AS e-dit, Oslo

ISBN 978-82-02-29560-8

RANA BIBLIOTEK

Lov om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven).

1. kapitel. Opphavsrettens gjenstand og innhold.....	1
2. kapittel. Avgrensning av opphavsretten og forvaltning av rettigheter ved avtalelisens	4
Alminnelige bestemmelser	4
Visse midlertidige eksemplar	4
Eksemplarfremstilling til privat bruk	4
Bruk av verk i undervisningsvirksomhet.....	5
Tvangslisens for bruk av verk i undervisningsvirksomhet.....	6
Avtalelisens for bruk av verk i undervisningsvirksomhet	6
Avtalelisens for bruk av verk i institusjoner, ervervsvirksomheter mv.....	6
Opptak innen helseinstitusjoner m.v.	7
Eksemplarfremstilling i arkiv, bibliotek og museer mv.	7
Avtalelisens for bruk av verk i arkiv, bibliotek og museer.....	7
Eksemplarfremstilling til bruk for funksjonshemmede	8
Tvangslisens for fremstilling og bruk av opptak for funksjonshemmede	8
Avtalelisens for fremstilling og bruk av opptak for funksjonshemmede.....	8
Samleverk til bruk i undervisning m.v.	9
Spredning av eksemplar	9
Visning av eksemplar	9
Fremføring i undervisning m.v.....	10
Sitat	10

Gjengivelse av kunstverk mv.	11
Reportasje i kringkasting og film.....	12
Offentlige forhandlinger, innsynsrett m.v.	12
Endring av byggverk og bruksgjenstander	13
Særlige bestemmelser om kringkasting m.v.....	13
Avtalelisens for bruk av verk i kringkastingsforetaks samlinger	14
Felles bestemmelser om tvangslisens, avtalelisens, nemnd m.v.....	14
Organisasjoners søksmålsrett	16
Følgerett	17
3. kapittel. Opphavsrettens overgang	18
Alminnelige bestemmelser	18
Endringer og videreoverdragelse.....	18
Avregning og kontroll	18
Avtaler om fremføring	19
Forlagsavtaler	19
Avtaler om innspilling av filmverk	20
Datamaskinprogrammer og databaser	21
Bestilte portretter.....	22
Arv og kreditorfølging.....	22
Vederlagskrav ved utleie av film og lydopptak.....	23
4. kapittel. Opphavsrettens vernetid.....	23
5. kapittel. Andre rettigheter.....	24

6. kapitel. Forskjellige bestemmelser.....	28
Kapittel 6a. Bestemmelser til vern for tekniske beskyttelsessystemer og elektronisk rettighetsinformasjon.....	30
Forbud mot omgåelse mv. av effektive tekniske beskyttelsessystemer.....	30
Adgangen til bruk av verk når effektive tekniske beskyttelsessystemer er anvendt.....	31
Tekniske innretninger til beskyttelse av et datamaskinprogram.....	31
Forbud mot fjerning eller endring av elektronisk rettighetsinformasjon.....	32
Arbeider vernet etter 5. kapittel.....	32
7. kapitel. Straff, erstatning og inndragning.....	32
8. kapitel. Lovens rekkevidde.....	34
9. kapitel. Lovens ikrafttreden og endringer i andre lover.....	36
Forskrifter.....	37
Lov om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.).....	38
Lov om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m.....	38
Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).....	39
Lov om endringer i åndsverkloven m.m.....	39
Lov om endringer i åndsverkloven.....	40
Lov om endringer i lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk.....	40

Lov om endringer i åndsverkloven m.m.....	41
Lov om endringer i åndsverkloven m.m.....	42
Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)	43

12 mai 1961 nr. 2

Ajourført med endringer, senest 22.12.2006 nr. 103 fra 01.01.2007

Lov om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven).

Lovens tittel endret ved lover 2 juni 1995 nr. 27, 9 jan 1998 nr. 4. – Jfr. lover 4 nov 1948 nr. 1 og 14 des 1956 nr. 4. Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5. – Jfr. tidligere forordning 7 jan 1741, lover 13 sep 1830, 20 aug 1842 kap. 22 § 20, 12 okt 1857, 4 juni 1866, 29 april 1871, 22 mai 1875 §§ 7–10, 8 juni 1876, 12 mai 1877, 4 juli 1893 (tilleggslov 25 juli 1910 nr. 5), 6 juni 1930 nr. 17, 2 des 1955 nr. 1, midl. lov 10 juni 1977 nr. 75, midl. lov 6 aug 1979 nr. 40.

1. kapitel. Opphavsrettens gjenstand og innhold.

§ 1. ¹ Den som skaper et åndsverk, har opphavsrett² til verket.

Med åndsverk forstås i denne lov litterære, vitenskapelige eller kunstneriske verk av enhver art og uansett uttrykksmåte og uttrykksform, så som

- 1) skrifter av alle slag,
- 2) muntlige foredrag,
- 3) sceneverk, så vel dramatiske og musikkdramatiske som koreografiske verk og pantomimer, samt hørespill,
- 4) musikkverk, med eller uten tekst,
- 5) filmverk,
- 6) fotografiske verk,³
- 7) malerier, tegninger, grafikk og lignende billedkunst,
- 8) skulptur av alle slag,
- 9) bygningskunst, så vel tegninger og modeller som selve byggverket,
- 10) bildevev og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel forbildet som selve verket,
- 11) kart, samt tegninger og grafiske og plastiske avbildninger av vitenskapelig eller teknisk art,
- 12) datamaskinprogrammer,⁴
- 13) oversettelser og bearbeidelser⁵ av verk som er nevnt foran.

For fotografiske bilder som ikke er åndsverk gjelder § 43a.

0 Endret ved lover 15 juni 1990 nr. 26, 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572).

1 Se kap. 8.

2 Se § 2.

3 Se § 43a.

4 Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 1, 2 og 3).

5 Se § 4 (2).

§ 2. Opphavsretten gir innen de grenser som er angitt i denne lov, enerett til å råde over åndsverket¹ ved å fremstille varig eller midlertidig² eksemplar av det og ved å gjøre det tilgjengelig for almenheten, i opprinnelig eller endret skikkelse, i oversettelse eller bearbeidelse, i annen litteratur- eller kunststart eller i annen teknikk.³

Som fremstilling av eksemplar regnes også overføring til innretning som kan gjengi verket.

Verket gjøres tilgjengelig for allmennheten når

- a) eksemplar av verket frembys til salg, utleie eller utlån eller på annen måte spres til allmennheten,
- b) eksemplar av verket vises offentlig uten bruk av tekniske hjelpemidler, eller
- c) verket fremføres offentlig.

Som offentlig fremføring regnes også kringkasting eller annen overføring i tråd eller trådløst til allmennheten, herunder når verket stilles til rådighet på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til verket.

0 Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Se § 1 (2).

2 Jfr. § 11 a.

3 Jfr. § 4.

§ 3. ¹ Opphavsmannen har krav på å bli navngitt slik som god skikk tilsier, ² så vel på eksemplar av åndsverket som når det gjøres tilgjengelig for almenheten. ³

Har en annen rett til å endre ⁴ et åndsverk eller å gjøre det tilgjengelig for almenheten, ³ må dette ikke skje på en måte eller i en sammenheng som er krenkende for opphavsmannens litterære, vitenskapelige eller kunstneriske anseelse eller egenart, eller for verkets anseelse eller egenart. ⁵

Sin rett etter første og annet ledd kan opphavsmannen ikke fraskrive seg, med mindre den bruk av verket som det gjelder, er avgrenset etter art og omfang.

Selv om opphavsmannen har gitt gyldig samtykke til bruken, har han, hvis verket gjøres tilgjengelig for almenheten ³ i slik krenkende skikkelse som nevnt i annet ledd, rett til å kreve at det enten ikke skjer under hans navn eller at det angis på fyldestgjørende måte at de foretatte endringer ikke skriver seg fra ham. Denne rett kan opphavsmannen ikke gi avkall på.

1 Jfr. § 11, 39k og § 48.

2 Jfr. § 7, § 11, § 47, § 48.

3 Se § 2 (3).

4 Jfr. § 11, § 39b.

5 Jfr. § 11, § 39a, § 39b, § 48.

§ 4. Opphavsmannen kan ikke sette seg imot at andre benytter hans åndsverk på en slik måte at nye og selvstendige verk oppstår. Opphavsretten til det nye og selvstendige verk er ikke avhengig av opphavsretten til det verk som er benyttet.

Den som oversetter eller bearbeider et åndsverk eller overfører det til en annen litterær eller kunstnerisk form, har opphavsrett til verket i denne skikkelse, ¹ men kan ikke råde over det på en måte som gjør inngrep i opphavsretten til originalverket.

1 Jfr. § 1 (2) nr. 13, § 2 (1).

§ 5. Den som ved å sammenstille flere åndsverk eller deler av åndsverk skaper et litterært, vitenskapelig eller kunstnerisk samleverk, har opphavsrett til samleverket, men denne rett gjør ingen innskrenkning i opphavsretten til de enkelte verk som samleverket består av.

Hvis ikke annet er avtalt, står det de enkelte medarbeidere fritt å offentliggjøre sine bidrag på annen måte.

§ 6. ¹ Er det to eller flere opphavsmenn til et åndsverk uten at de enkeltes ytelser kan skilles ut som særskilte verk, erverver de opphavsrett til verket i fellesskap. ²

Til verkets første offentliggjørelse³ kreves samtykke fra alle opphavsmenn, hvis de ikke uttrykkelig eller stilltiende har samtykket på forhånd. Det samme gjelder når det er spørsmål om å offentliggjøre verket på annen måte eller i en annen form enn tidligere. Ny offentliggjørelse på samme måte kan derimot hver av opphavsmennene forlange eller gi samtykke til.

Enhver av dem kan påtale krenkelser av opphavsretten.⁴

1 Jfr. § 39k (3).

2 Jfr. § 40 annet punktum.

3 Se § 8 (1).

4 Se kap. 7.

§ 7. ¹ Som opphavsmann ansees, når ikke annet godtgjøres, den hvis navn eller alment kjente dekknavn eller merke på sedvanlig måte er påført² eksemplar av verket eller blir oppgitt når det gjøres tilgjengelig for almenheten.³

Er et verk utgitt⁴ uten at opphavsmann er navngitt i samsvar med første ledd, kan utgiveren eller, hvis heller ikke han er navngitt, forleggeren⁵ handle på opphavsmannens vegne inntil denne blir navngitt på en ny utgave eller ved melding til vedkommende departement.⁶

1 Jfr. § 3.

2 Jfr. § 47.

3 Se § 2 (3).

4 Se § 8 (2).

5 Se § 39e.

6 Kultur- og kirkedepartementet.

§ 8. Et åndsverk er offentliggjort når det med samtykke av opphavsmannen er gjort tilgjengelig for allmennheten.¹ Et kunstverk er offentliggjort også² når opphavsmannen har overdratt eksemplar av verket og dette er gjort tilgjengelig for allmennheten¹ i medhold av §§ 19, 20, 23, 23a og 24.

Et åndsverk er utgitt når et rimelig antall eksemplar av verket med samtykke av opphavsmannen er brakt i handelen, eller på annen måte er spredt blant almenheten.

0 Endret ved lover 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Se § 2 (3).

2 Se første punktum.

§ 9. ¹ Lover, forskrifter, rettsavgjørelser og andre vedtak av offentlig myndighet er uten vern etter denne lov. Det samme gjelder forslag, utredninger og andre uttalelser som gjelder offentlig myndighetsutøvelse, og er avgitt av offentlig myndighet, offentlig oppnevnt råd eller utvalg, eller utgitt av det offentlige. Likeledes er offisielle oversettelser av slike tekster uten vern etter denne lov.

Åndsverk som ikke er frembrakt særskilt til bruk i dokumenter som nevnt i første ledd, og som det siteres fra eller som gjengis i særskilt vedlegg, omfattes ikke av denne bestemmelse. Første ledd gjelder heller ikke lyrikk, musikkverk eller kunstverk.

0 Endret ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569).

1 Jfr. §§ 26 til 28, § 32. – Jfr. lov 19 juni 1970 nr. 69; lov 19 mai 2006 nr. 16.

§ 10. ¹ Registrering av et åndsverk som design² innvirker ikke på verkets vern etter denne lov.

Kretsmønster til integrerte kretser³ omfattes ikke av denne lov.

- 0 Endret ved lover 29 mai 1970 nr. 33, 15 juni 1990 nr. 27, 23 juni 1995 nr. 37 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 14 mars 2003 nr. 15 (i kraft 1 mai 2003 iflg. res. 4 april 2003 nr. 417).
- 1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 9).
- 2 Jfr. lov 14 mars 2003 nr. 15.
- 3 Se lov 15 juni 1990 nr. 27.

2. kapittel. Avgrensning av opphavsretten og forvaltning av rettigheter ved avtalelisens

- 0 Kapitlet gitt på ny i sin helhet ved lov 2 juni 1995 nr. 27. Kapitlet inneholdt tidligere §§ 11 til 24, mot nå §§ 11 til 38c. Se endringslovens III for overgangsbestemmelser. Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

Alminnelige bestemmelser

§ 11. ¹ Bestemmelsene i dette kapittel gjør ingen videre innskrenkning i opphavsmannens rett etter § 3 enn den som følger av § 29.

Når et verk gjengis offentlig i medhold av bestemmelsene i dette kapittel, kan det skje i den størrelse og skikkelse øyemedet krever, men verkets karakter må ikke derved forandres eller forringes. Ved gjengivelse som nevnt, må kilden alltid angis slik som god skikk tilsier.

- 0 Tidligere § 24. Gitt nytt nummer og omformulert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere § 11 står nå som § 12.
- 1 Jfr. § 39k, § 48.

Visse midlertidige eksemplarer

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 11a. ¹ Når tilfeldig eller forbigående fremstilling av midlertidige eksemplarer utgjør en integrert og vesentlig del av en teknisk prosess som har til eneste formål å muliggjøre

- a) lovlig bruk av et verk, eller
- b) en overføring i nettverk av et mellomledd på vegne av tredjeparter,

omfattes slik eksemplarfremstilling ikke av eneretten etter § 2, med mindre den har selvstendig økonomisk betydning.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for datamaskinprogrammer og databaser.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).
- 1 Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 e (dir 2001/29 (informasjonssamfunnsdirektivet) art. 5.1).

Eksemplarfremstilling til privat bruk

§ 12. ¹ Når det ikke skjer i ervervsøyemed, kan enkelte eksemplarer av et offentliggjort² verk fremstilles til privat bruk. Slike eksemplarer må ikke utnyttes i annet øyemed. Opphavsmennene gis en rimelig kompensasjon gjennom årlige bevilgninger over statsbudsjettet.³ Kongen kan fastsette nærmere regler⁴ om fordeling av kompensasjonen.

Bestemmelsen i første ledd gir ikke rett til å

- a) ettergjøre bygningskunst gjennom oppføring av byggverk,⁵
- b) fremstille maskinlesbare eksemplar av datamaskinprogram,⁶
- c) fremstille maskinlesbare eksemplar av databaser⁷ i maskinlesbar form, eller
- d) fremstille eksemplar av kunstverk ved fotokopiering, avstøpning, avtrykk eller tilsvarende fremgangsmåte når eksemplaret kan oppfattes som originaleksemplar.

Bestemmelsen i første ledd gir ikke rett til å la fremstillingen utføre ved fremmed hjelp når det gjelder:

- a) musikkverk,
- b) filmverk,
- c) skulptur, billedvev og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, eller
- d) kunstnerisk gjengivelse av andre kunstverk.

Funksjonshemmede kan uten hinder av denne bestemmelse la fremstilling av musikk- og filmverk utføre ved fremmed hjelp som ikke medvirker i ervervsøyemed, når dette er nødvendig på grunn av funksjonshemmingen.

Det er ikke tillatt å fremstille eksemplar etter denne paragraf på grunnlag av en gjengivelse av verket i strid med § 2, eller på grunnlag av et eksemplar som har vært gjenstand for eller er resultat av en omgåelse av vernede tekniske beskyttelsessystemer, med mindre slik eksemplarfremstilling er nødvendig etter § 53a tredje ledd andre punktum.

0 Tidligere § 11. Endret ved lov 15 juni 1990 nr. 26 og 4 des 1992 nr. 128. Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), og endret ved lov 16 april 1999 nr. 19 – se dens II med overgangsregler, 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 12 står nå som § 29.

1 Jfr. § 11, § 56.

2 Se § 8 (1).

3 Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 e (dir 2001/29 (informasjonssamfunnsdirektivet) art. 5.2 (b)).

4 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

5 Se § 1 (2) nr. 9.

6 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 5).

7 Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9a (dir 96/9 (databasedirektivet) art. 1 og 3).

Bruk av verk i undervisningsvirksomhet

0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 13.¹ Lærere og elever kan for bruk i undervisningen gjøre opptak av sin egen fremføring av verk. Opptak som nevnt må ikke utnyttes i annet øyemed.

Kongen kan bestemme² at skoler og andre undervisningsinstitusjoner vederlagsfritt kan gjøre opptak av kringkastingssending for tidsforskutt bruk.

0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27. Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 13 står nå som § 22 og § 23 (1).

1 Jfr. tidligere denne lovs § 16 (2). – Jfr. § 11.

2 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

Tvangslisens for bruk av verk i undervisningsvirksomhet

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 13a. ¹ Av utgitt² verk kan det fremstilles eksemplar til bruk ved offentlig eksamen. Opphavsmannen har krav på vederlag.

0 Ny bestemmelse tilføyd i § 13 ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III, omnummerert ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (2).

Avtalelisens for bruk av verk i undervisningsvirksomhet

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 13b. ¹ Til bruk i egen undervisningsvirksomhet kan det fremstilles eksemplar av utgitt² verk, når betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd er oppfylt. På samme vilkår kan det gjøres opptak av kringkastingssending. Dette gjelder likevel ikke der kringkastingssendingen består av filmverk som må oppfattes som også bestemt til annen bruk enn fremføring gjennom fjernsyn, med mindre det i sendingen bare er benyttet mindre deler av verket.

Opptakssentral som er godkjent av departementet,³ kan til bruk i undervisningsvirksomhet gjøre opptak som nevnt i første ledd, når den oppfylder betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd.

Eksemplar fremstilt med hjemmel i første og andre ledd kan bare benyttes innenfor den undervisningsvirksomhet som omfattes av avtalen etter § 36.

Kongen gir forskrifter⁴ om oppbevaring og bruk av opptak etter første og andre ledd.

0 Ny bestemmelse tilføyd i § 13 ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. tidligere midl. lov 8 juni 1979 nr. 40. – Jfr. § 11, §§ 36 flg.

2 Se § 8 (2).

3 Kultur- og kirkedepartementet.

4 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

Avtalelisens for bruk av verk i institusjoner, ervervsvirksomheter mv.

0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 14. ¹ Offentlige og private institusjoner, organisasjoner og ervervsvirksomheter kan til bruk innenfor sin virksomhet fremstille eksemplar av utgitt² verk når de oppfylder betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd. På samme vilkår kan det gjøres opptak av kringkastingssending. Dette gjelder likevel ikke der kringkastingssendingen består av filmverk som må oppfattes som også bestemt til annen bruk enn fremføring gjennom fjernsyn, med mindre det i sendingen bare er benyttet mindre deler av verket.

Eksemplar fremstilt med hjemmel i første ledd kan bare utnyttes innenfor den virksomhet som omfattes av avtalen etter § 36.

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lov 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572). Tidligere § 14 (1) er opphevet. (2) står nå som § 23 a (1). Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).
- 1 Jfr. §§ 11, 36 flg.
- 2 Se § 8 (2).

Opptak innen helseinstitusjoner m.v.

§ 15. ¹ Helseinstitusjoner, aldershjem, fengsler og lignende institusjoner kan gjøre opptak av verk som inngår i kringkastingssending, til fremføring innen kort tid i institusjonen.

Kongen fastsetter hvilke institusjoner som skal ha rett til å gjøre opptak som nevnt i første ledd, og gir forskrift² om bruk og sletting av opptakene.

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere § 15 står nå som § 18.
- 1 Jfr. § 11.
- 2 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

Eksemplarframstilling i arkiv, bibliotek og museer mv.

- 0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 16. ¹ Kongen kan gi regler² om rett for arkiv, bibliotek, museer og undervisnings- og forskningsinstitusjoner til å fremstille eksemplar av verk for konserverings- og sikringsformål og andre særskilte formål. Bestemmelsen gjelder ikke for ervervsmessig bruk.

Kongen kan gi regler² om at arkiv, bibliotek, museer og undervisningsinstitusjoner ved hjelp av terminaler i egne lokaler, kan gjøre verk i samlingene tilgjengelig for enkeltpersoner når det skjer til forskningsformål eller private studieformål.

- 0 Endret ved lover 3 juni 1977 nr. 51, 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere annet ledd erstattet av nåværende § 13 (2). Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).
- 1 Jfr. 11.
- 2 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

Avtalelisens for bruk av verk i arkiv, bibliotek og museer

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 16a. ¹ Arkiv, bibliotek og museer som angitt i § 16 første ledd kan fremstille eksemplar² av utgitte³ verk i samlingene og gjøre slike verk tilgjengelig for allmennheten⁴ når betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd er oppfylt.

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).
- 1 Jfr. § 11, §§ 36 flg.
- 2 Se § 2 (2).
- 3 Se § 8 (2).
- 4 Se § 2 (3).

Eksemplarframstilling til bruk for funksjonshemmede

0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 17. ¹ Av utgitt² litterært eller vitenskapelig verk eller musikkverk kan det i annen form enn lydopptak fremstilles eksemplar bestemt til bruk for blinde, svaksynte og andre som på grunn av funksjonshemming ikke kan tilegne seg verket på vanlig måte. Utgitt² litterært eller vitenskapelig verk kan gjengis på film, med eller uten lyd, bestemt til bruk for hørsels- eller talehemmede. Bestemmelsen gjelder ikke for ervervsmessig bruk.

Bestemmelsene i første ledd gir ikke rett til kopiering av eksemplar som andre har fremstilt med særlig henblikk på bruk som der nevnt.

0 Endret ved lover 23 des 1988 nr. 101, 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 22 des 1995 nr. 83, 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (2).

Tvangslisens for framstilling og bruk av opptak for funksjonshemmede

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 17a. ¹ Kongen kan bestemme at nærmere angitt organisasjon og bibliotek for vederlagsfri bruk for funksjonshemmede skal ha rett til på nærmere fastsatte vilkår å framstille eksemplar av utgitt² litterært eller vitenskapelig verk gjennom opptak på innretning som kan gjengi det. I tilslutning til teksten kan offentliggjort³ kunstverk og offentliggjort³ fotografisk verk gjengis på opptaket. Opphavsmannen har krav på vederlag som utredes av staten.⁴ Bestemmelsen gjelder ikke for ervervsmessig bruk.

0 Tidligere § 17 (2). Endret ved lover 23 des 1988 nr. 101, 2 juni 1995 nr. 27, 23 juni 1995 nr. 37 og omnummerert ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (2).

3 Se § 8 (1).

4 Jfr. § 35 (1).

Avtalelisens for framstilling og bruk av opptak for funksjonshemmede

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 17b. ¹ Kongen kan gi forskrifter² om rett til å gjøre opptak av utgitt³ film eller bilde, med eller uten lyd, og av utsendt kringkastingsprogram, som ikke vesentlig inneholder musikkverk. Forskriftene kan bare gjelde slik bruk som nevnt i § 17a, og bare komme til anvendelse når den som gjør opptaket oppfyller betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd.

0 Ny bestemmelse tilføyd som § 17 (4) ved lov 2 juni 1995 nr. 27, omnummerert ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11, §§ 36 flg.

2 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

3 Se § 8 (2).

Samleverk til bruk i undervisning m.v.

§ 18. ¹ I samleverk, bestemt til bruk ved gudstjeneste eller undervisning, sammenstilt av verk fra et større antall opphavsmenn, kan det gjengis mindre deler av litterære eller vitenskapelige verk og musikkverk eller slike verk av lite omfang, når fem år er gått etter utløpet av det år da verket ble utgitt.² I tilslutning til teksten kan også kunstverk og fotografisk verk gjengis når fem år er gått etter utløpet av det år da verket ble offentliggjort.³ Verk som er utarbeidet til bruk ved undervisning, må ikke gjengis i et samleverk med samme formål. Bestemmelsene gir ikke rett til gjengivelse i maskinlesbar form.

Opphavsmannen har krav på vederlag.⁴

0 Tidligere § 15. Endret ved lov 16 feb 1979 nr. 4. Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 18 står nå som § 21.

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (2).

3 Se § 8 (1).

4 Jfr. § 35 (1).

Spredning av eksemplar

§ 19. ¹ Er et eksemplar av et verk solgt med opphavsmannens samtykke, kan eksemplaret spres videre blant allmennheten. Det samme gjelder eksemplar av offentliggjort² verk, og ethvert eksemplar av kunstverk eller fotografisk verk, som opphavsmannen på annen måte har overdratt. Bestemmelsene gjelder bare der eksemplaret er solgt eller overdratt som nevnt innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, med mindre eksemplaret er ervervet av en person til privat bruk eller spres videre ved utlån eller utleie.

Bestemmelsen i første ledd gir, med unntak for byggverk og bruksgjenstander, ikke adgang til utleie.³ Heller ikke gir bestemmelsen adgang til utlån av maskinlesbart eksemplar av datamaskinprogram.⁴ Likestilt med leie er bytte som drives som organisert virksomhet.⁵

0 Tidligere § 21 og § 23 (1). Endret ved lover 23 des 1988 nr. 101, 15 juni 1990 nr. 26 og 4 des 1992 nr. 126. Omnummerert og endret ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 19 står nå som § 25.

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (1).

3 Smf. § 39m. Se § 60 (2).

4 Se § 60 (2).

5 Jfr. § 39m (1) annet punktum.

Visning av eksemplar

§ 20. ¹ Er et verk utgitt,² eller har opphavsmannen overdratt eksemplar av et kunstverk eller et fotografisk verk, kan eksemplarene vises offentlig. Eksemplar av

offentliggjort³ kunstverk og av offentliggjort³ fotografisk verk kan vises offentlig i forbindelse med undervisning.

- 0 Tidligere §§ 21 og 23. Endret ved lover 20 des 1974 nr. 64 og 23 des 1988 nr. 101. Omnummerert og endret ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 20 står nå som § 30 og § 31. Tidligere § 20 står nå som § 30 og § 31.

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (2).

3 Se § 8 (1).

Fremføring i undervisning m.v.

§ 21. ¹ Et utgitt² verk kan fremføres³ offentlig ved gudstjeneste og undervisning. Har opphavsmannen overdratt eksemplar av et kunstverk eller et fotografisk verk, eller er slike verk offentliggjort,⁴ kan verket fremføres³ offentlig i forbindelse med undervisning.

Også ellers kan utgitt² verk fremføres³ offentlig:

- ved tilstelninger der fremføring av åndsverk ikke er det vesentlige, såfremt tilhørerne eller tilskuerne har adgang uten betaling, og tilstelningen heller ikke indirekte finner sted i ervervsøyemed,
- ved ungdomsstevner som ikke arrangeres i ervervsøyemed.

Denne paragraf gjelder ikke for filmverk, scenisk fremføring av sceneverk⁵ eller fremføring av databaser⁶ ved ervervsmessig undervisning. Paragrafen gir heller ikke rett til fremføring ved kringkasting. Innenfor ervervsmessig undervisning gir den heller ikke rett til annen trådbunden eller trådløs overføring til allmennheten. Adgangen til fremføring ved undervisning gjelder ikke fremføring innen rammen av organisert konsertvirksomhet.

- 0 Tidligere § 18. Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37, 16 april 1999 nr. 19 – se dens II med overgangsregler, 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 21 står nå som § 19.

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (2).

3 Se § 2 (4).

4 Se § 8 (1).

5 Sml. § 1 (2) nr. 3.

6 Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 a (databasedirektivet) art. 1 og 3.

Sitat

§ 22. ¹ Det er tillatt å sitere fra et offentliggjort² verk i samsvar med god skikk og i den utstrekning formålet betinger.

- 0 Tidligere § 13 (1). Gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Tidligere § 22 står nå som § 26 og § 33.

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (1).

Gjengivelse av kunstverk mv.

0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 23. ¹ Offentliggjort² kunstverk og offentliggjort² fotografisk verk kan gjengis i tilslutning til teksten i kritisk eller vitenskapelig fremstilling som ikke er av allmennopplysende karakter, når det skjer i samsvar med god skikk og i den utstrekning formålet betinger.

Med samme begrensning kan offentliggjort² fotografisk verk mot vederlag³ gjengis også i kritisk eller vitenskapelig fremstilling av allmennopplysende karakter og i tilslutning til teksten i skrifter bestemt til bruk i opplæring.

Offentliggjort² personbilde i form av fotografisk verk kan gjengis i skrift av biografisk innhold.⁴

Bestemmelsene i denne paragraf gir ikke rett til gjengivelse i maskinlesbar form, med mindre det gjelder en ikke-ervervsmessig gjengivelse etter første ledd.

0 Tidligere § 13 (2) og § 23 (2). Endret ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11.

2 Se § 8 (1).

3 Jfr. § 35 (1).

4 Jfr. § 39j (3) og § 45c (1) e.

§ 23a. ¹ Offentliggjort² kunstverk og offentliggjort² fotografisk verk kan gjengis i aviser, tidsskrifter og kringkasting ved omtale av dagshending. Dette gjelder likevel ikke verk som er skapt med henblikk på gjengivelse i aviser, tidsskrifter eller kringkasting. Opphavsmannen har krav på vederlag³ med mindre det gjelder dagshending knyttet til det verket som gjengis.

Er et kunstverk eller et fotografisk verk utgitt,⁴ eller har opphavsmannen overdratt eksemplar av verk som nevnt, kan verket medtas i aviser, tidsskrifter, bøker, ved film og i kringkasting, såfremt verket utgjør en del av bakgrunnen eller på annen måte spiller en underordnet rolle i sammenhengen.

0 Tidligere § 14 (2) og § 23 (1). Endret ved lover 20 des 1974 nr. 64, 23 des 1988 nr. 101. Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III, endret ved lov 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II. Endret og omnummerert ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11, § 45c.

2 Se § 8 (1).

3 Jfr. § 35 (1).

4 Se § 8 (2).

§ 24. ¹ Kunstverk og fotografisk verk som inngår i en samling eller som utstilles eller utbys til salg, kan avbildes i katalog over samlingen og i meddelelse om utstillingen eller salget. Katalog kan bare fremstilles ved trykking, fotokopiering eller lignende metode.

Kunstverk og fotografisk verk kan også avbildes når det varig er satt opp på eller ved offentlig plass eller ferdselsvei. Dette gjelder likevel ikke når verket klart er hovedmotivet og gjengivelsen utnyttes ervervsmessig.

Byggverk² kan fritt avbildes.

- 0 Tidligere § 23 (2) og (3). Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11.

2 Jfr. § 1 (2) nr. 9.

Reportasje i kringkasting og film

§ 25. ¹ Når fremføring eller visning av et verk inngår som ledd i dagshending og denne kringkastes eller gjengis ved film, kan korte avsnitt av verket, eller hele verket hvis det er av lite omfang, tas med ved gjengivelsen. Når fremføringen eller visningen av verket bare utgjør en del av bakgrunnen eller på tilsvarende måte spiller en underordnet rolle i forhold til hovedemnet for reportasjen, kan hele verket gjengis.

- 0 Tidligere § 19. Endret ved lov 23 des 1988 nr. 101. Omformulert og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Tidligere § 25 står nå som § 39 og § 39a.

1 Jfr. § 11.

Offentlige forhandlinger, innsynsrett m.v.

§ 26. ¹ Forhandlinger i offentlige forsamlinger, styrer, råd og lignende, i møter av valgte offentlige myndigheter, i rettsaker og på åpne møter som holdes for å behandle allmenne spørsmål, kan, med de begrensninger som følger av § 28, enhver gjøre tilgjengelig for allmennheten² uten samtykke av opphavsmannen. En opphavsmann har likevel enerett til å utgi samlinger av sine egne innlegg.

- 0 Tidligere § 22 (1). Endret og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere § 26 står nå som § 39b.

1 Jfr. § 9, § 11, § 32.

2 Se § 2 (3)

§ 27. ¹ Vern etter denne lov er ikke til hinder for dokumentinnsyn etter forvaltningsloven² og offentlighetsloven³ eller annen lovgivning.⁴

Loven er heller ikke til hinder for at verk brukes i forbindelse med etterlysning, i etterforskning eller som bevismiddel.⁵

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere § 27 opphevet ved lov 4 mars 1983 nr. 4 (sml. lov 31 mai 1918 § 36). Endres ved lov 19 mai 2006 nr. 16 (i kraft fra den tid Kongen bestemmer).

1 Jfr. § 11.

2 Lov 10 feb 1967.

3 Lov 19 juni 1970 nr. 69; lov 19 mai 2006 nr. 16.

4 Se lover 4 des 1992 nr. 126 (arkivloven) § 17 og 2 juli 1999 nr. 63 § 5–1.

5 Jfr. § 45c (1) e.

§ 28. ¹ Retten til videre gjengivelse av dokumenter påberopt som bevis eller som sakkyndig uttalelse e.l. i forhandlinger som nevnt i § 26, og av dokumenter det er gitt innsyn i etter lovgivning som nevnt i § 27, beror på ellers gjeldende regler. Likevel kan det siteres² fra slike dokumenter i samsvar med god skikk og i den utstrekning det er nødvendig for omtale av forhandlingene eller av sak dokumentet er av betydning for, selv om verket ikke har vært offentliggjort.³

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere § 28 står nå som § 39k.
- 1 Jfr. § 11.
- 2 Jfr. § 22.
- 3 Se § 8 (1).

Endring av byggverk og bruksgjenstander

§ 29. ¹ Byggverk² og bruksgjenstander kan endres uten opphavsmannens samtykke når det skjer av tekniske grunner eller av hensyn til utnyttelsen.

- 0 Tidligere § 12. Omformulert og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Tidligere § 29 står nå som § 39l.
- 1 Jfr. § 11.
- 2 Jfr. § 1 (2) nr. 9.

Særlige bestemmelser om kringkasting m.v.

§ 30. ¹ Norsk rikskringkasting og etter Kongens bestemmelse andre kringkastingsforetak har rett til mot vederlag å kringkaste et utgitt² verk når betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd er oppfylt. Tilsvarende gjelder for offentliggjort³ kunstverk og offentliggjort³ fotografisk verk.

Ved satellittkringkasting får bestemmelsene i første ledd ikke anvendelse med mindre sendingen av samme kringkastingsforetak samtidig kringkastes her i riket over jordbundet nett.⁴

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke sending ved tråd. De gjelder ikke for sceneverk⁵ og filmverk, og heller ikke for andre verk dersom opphavsmannen overfor foretaket har nedlagt forbud⁶ mot kringkasting, eller det ellers er særlig grunn til å anta at han motsetter seg at verket kringkastes.

- 0 Tidligere § 20 (2), endret og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Endret ved lover 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 22 des 1995 nr. 83, 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 30 står nå som § 39a.
- 1 Jfr. § 11, §§ 36 flg.
- 2 Se § 8 (2).
- 3 Se § 8 (1).
- 4 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 8 (dir 93/98 (satellittdirektivet) art. 1 og 2).
- 5 Jfr. § 1 (2) nr. 3.
- 6 Jfr. § 39k.

§ 31. ¹ Norsk rikskringkasting og andre som har bevilling til å drive kringkastingsvirksomhet kan, ved egne hjelpemidler og til bruk ved egne sendinger, ta opp verk på innretninger som kan gjengi dem når de for øvrig har rett til å ta verket med i sine sendinger. Retten til å gjøre slik opptatt verk tilgjengelig for allmennheten² avhenger av de ellers gjeldende regler. Kongen gir nærmere forskrifter³ om bruk og oppbevaring av disse opptak.

Bestemmelsen i første ledd gir ikke rett til å sammenstille film og lyd ved å overføre lydopptak til filmen med mindre fremføring ved opptaket inngår i filmen.

- 0 Tidligere § 20 (1). Endret og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Tidligere § 31 inngår nå i § 39 og § 39e.
- 1 Jfr. § 11.

2 Se § 2 (3).

3 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

Avtalelisens for bruk av verk i kringkastingsforetaks samlinger

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 32. ¹ Norsk rikskringkasting og andre som har konsesjon til å drive kringkasting har rett til bruk av offentliggjort² verk i sine samlinger ved

- a) ny kringkasting, eller
- b) overføring på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til verket

når betingelsene for avtalelisens i § 36 første ledd er oppfylt.

Denne paragraf gjelder bare for verk som ble kringkastet før 1. januar 1997 og som inngår i kringkastingsforetakets egne produksjoner. Paragrafen gjelder ikke dersom opphavsmannen har nedlagt forbud mot slik bruk av verket eller det ellers er særlig grunn til å anta at han motsetter seg slik bruk.

0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III – daværende § 32 (opprinnelig § 22 (2)) ble nye § 33 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11, §§ 36 flg.

2 Se § 8 (1).

§ 33. ¹ Ordskitteprogram som kringkastes og hvor allmenne spørsmål blir drøftet, kan enhver gjengi offentlig uten samtykke av opphavsmannen. En opphavsmann har likevel enerett til å utgi samlinger av sine egne innlegg.

0 Tidligere § 22 (2). Endret ved lov 23 des 1988 nr. 101. Endret og gitt nr. 32 ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569). Gitt nytt nummer ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 11.

§ 34. ¹ Verk som lovlig inngår i kringkastingssending, kan ved samtidig og uendret videresending gjøres tilgjengelig for allmennheten² når den som videre sender oppfyller betingelsene for avtalelisens etter § 36 første ledd, eller videre sender etter tillatelse gitt av nemnd³ etter bestemmelsene i § 36 andre ledd.

Opphavsmannens enerett til videresending kan bare utøves gjennom organisasjon som er godkjent etter § 38a.

Videresending av verk som opprinnelig sendes ved tråd, omfattes ikke av denne paragraf.

0 Tidligere § 20 a. – Tilføyd ved lov 21 juni 1985 nr. 86. Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995).

1 Jfr. § 11 og §§ 36 flg.

2 Se § 2 (3).

3 Jfr. § 35 (2).

Felles bestemmelser om tvangslisens, avtalelisens, nemnd m.v.

§ 35. Vederlag etter §§ 13a, 17a, 18, 23, 23a og 45b kan enhver av partene kreve fastsatt på bindende måte etter regler som Kongen gir.¹ Kongen fastsetter regler¹ om at vederlagspliktige som unnlater å betale vederlag, etter begjæring fra den berettigede part, med bindende virkning kan forbys fortsatt bruk.

Kongen gir regler¹ om nemnd som nevnt i § 34 og § 45a fjerde ledd.

- 0 Tidligere § 51. Endret ved lov 21 juni 1985 nr. 86. Endret og omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630). Tidligere § 35 står nå i endret skikkelse som § 39c. Endret ved lov 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534).
- 1 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

§ 36. ¹ Når det foreligger avtale med organisasjon som nevnt i § 38a som tillater slik bruk av verk som nevnt i §§ 13b, 14, 16a, 17b, 30, 32 og 34, har bruker som omfattes av avtalen, overfor rettighetshaver som ikke er omfattet, rett til på samme område og på samme måte å utnytte verk av samme art som dem avtalen gjelder (avtalelisens). Bestemmelsen gjelder bare for bruk som skjer i samsvar med det avtalen fastsetter. Bestemmelsen gjelder ikke i forhold til kringkastingsforetaks rettigheter i sine sendinger.²

For videresending av verk etter § 34 gjelder at dersom forhandlinger om avtale som nevnt i første ledd første og andre punktum, eller forhandlinger med kringkastingsforetaket om avtale, nektes eller avtale ikke er inngått innen seks måneder etter at forhandlingene er innledet, kan hver av partene kreve at tillatelse til og vilkår for videresending fastsettes på bindende måte av nemnda etter § 35 andre ledd.³ Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende i disse tilfelle.

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

- 1 Jfr. § 11.
2 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 8 (dir 93/98 (satellitdirektivet) art. 10).
3 Sml. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 8 (dir. 39/98 (satellitdirektivet) art. 12).

§ 37. Ved bruk av verk etter § 36 er det som avtalen, nemnda eller den organisasjon som mottar vederlaget for bruken, bestemmer om innkreving og fordeling av vederlaget, bindende også for rettighetshavere som ikke representeres av organisasjonen. Utenforstående rettighetshavere skal ha samme rett som organiserte til å få del i midler og goder som utdeles fra eller som vesentlig er bekostet av vederlaget.

Uansett bestemmelsen i første ledd kan en utenforstående rettighetshaver som sannsynliggjør at hans verk er brukt etter § 36, kreve at vederlag for dette skal utbetales til ham. Kravet må fremsettes innen tre år etter utløpet av det år bruken fant sted, og kan bare rettes mot den organisasjonen som i medhold av § 36 har innkrevd vederlag. Vederlagets størrelse kan hver av partene kreve fastsatt etter regler som Kongen gir.¹

- 0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

- 1 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

§ 38. Kommer avtale etter §§ 13b, 14, 16a, 17b, 30 og 32 ikke i stand, kan hver av partene kreve meglingsregler som Kongen gir.¹ Er partene enige om det, kan tillatelse til og vilkår for eksemplarframstillingen fastsettes etter reglene gitt med hjemmel i § 35 første ledd. Fastsettelsen får samme virkning som avtale etter § 36 første ledd.

Er partene i avtaler etter §§ 13b, 14, 16a, 17b, 30 og 32 enige om det, kan tvist om tolkingen av avtalen på bindende måte avgjøres etter reglene gitt med hjemmel i § 35 første ledd.

Kommer avtale med kringkastingsforetak om adgang til å gjøre opptak av foretakets sendinger for slik bruk som omfattes av §§ 13b, 14 eller 17b, ikke i stand, gjelder bestemmelsen i første ledd første og andre punktum tilsvarende. Ved tvist om tolking av slik avtale får bestemmelsen i andre ledd tilsvarende anvendelse.

Er de berørte parter enige om det, kan tvist om tolking av avtale om slik videresending som nevnt i § 34 på bindende måte avgjøres av den nemnd som er omtalt i § 35 andre ledd.

0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

§ 38a. ¹ Avtale som skal ha virkning som nevnt i § 36 første ledd, må inngås av organisasjon som på området representerer en vesentlig del av opphavsmennene til verk som brukes i Norge, og som er godkjent av departementet.² For bruk på nærmere angitte områder kan Kongen bestemme at den organisasjon som godkjennes, må være en felles organisasjon for de berørte rettighetshavere.

Kongen kan gi nærmere bestemmelser³ om kontroll med organisasjoner og fond som mottar vederlag til videre fordeling.

0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lover 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630) og 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534).

1 Jfr. § 38b.

2 Kultur- og kirkedepartementet.

3 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

Organisasjoners søksmålsrett

§ 38b. Organisasjon som nevnt i § 38a kan, så lenge rettighetshaveren ikke har motsatt seg det, kreve at det overfor bruker som ikke har inngått avtale som nevnt i § 36, ved dom nedlegges forbud mot ulovlig utnyttelse av verk på en måte som omfattes av bestemmelsene i §§ 13b, 14, 16a, 17b, 30, 32 eller 34. Det samme gjelder overfor bruker som er part i en avtale som nevnt og som unnlater å betale det avtalte vederlag.

Organisasjon som nevnt i § 38a kan, så lenge rettighetshaveren ikke har motsatt seg det, likeledes reise krav etter denne lovs §§ 55 og 56 overfor den som har foretatt ulovlig bruk som nevnt i første ledd. Har den som ulovlig har utnyttet et verk innfridd organisasjonens krav, kan rettighetshaverens krav i anledning samme utnyttelse bare rettes mot organisasjonen, som da plikter å erlegge hva rettighetshaveren har krav på.

0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

Følgerett

0 Overskriften tilføyd ved lov 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534). – Jf. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9c (direktiv 2001/84/EF (følgerettsdirektivet)).

§ 38c. Opphavsmannen har krav på vederlag når en som yrkesmessig opptrer i kunstmarkedet deltar som selger, kjøper eller formidler ved videresalg av originaleksemplar av opphavsrettslig vernede kunstverk som malerier, kollasjer, tegninger, stikk, trykk, litografier, skulpturer, billedtepper, keramikk, glasskunst og fotografiske verk. Som originaleksemplar regnes eksemplar av kunstverk som er utført i et begrenset antall av kunstneren selv eller med hans samtykke. Bestemmelsen gjelder ikke byggverk.¹

Retten etter første ledd gjelder ikke videresalg fra privatpersoner til museer som er åpne for publikum og ikke driver ervervsmessig, med mindre det i handelen deltar en formidler som nevnt i første ledd.

Vederlaget skal beregnes på grunnlag av salgsprisen uten merverdiavgift etter følgende satser:

- a) 5 pst. av den del av salgsprisen som ikke overstiger 50.000 euro,
- b) 3 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 50.000 euro, men som ikke overstiger 200.000 euro,
- c) 1 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 200.000 euro, men som ikke overstiger 350.000 euro,
- d) 0,5 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 350.000 euro, men som ikke overstiger 500.000 euro, og
- e) 0,25 pst. av den del av salgsprisen som overstiger 500.000 euro.

Vederlaget skal kun betales når salgsprisen uten merverdiavgift overstiger 3.000 euro. Det totale vederlag for et videresalg skal ikke overstige 12.500 euro.

Selgere og formidlere som nevnt i første ledd er solidarisk ansvarlige for å betale følgerettsvederlaget. Opptrer ingen av dem yrkesmessig i kunstmarkedet, er kjøperen ansvarlig for betalingen.

Overfor de vederlagspliktige må vederlagskravet gjøres gjeldende gjennom oppkreivings- og fordelingsorganisasjon som er godkjent av departementet.² Når krav på vederlag etter første ledd foreldes etter reglene i lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer, tilfaller vederlaget organisasjonen og skal brukes til å dekke organisasjonens kostnader ved oppkreivningen og fordelingen av følgerettsvederlaget, eller til andre kollektive formål fastsatt i organisasjonens vedtekter.

Det kan ikke gis avkall på retten etter første ledd, og den kan heller ikke overdras. Har ikke opphavsmannen arvinger, skal følgerettsvederlag som forfaller etter opphavsmannens død tilfalle den organisasjon som til enhver tid er godkjent etter sjette ledd. Slike midler skal brukes som nevnt i sjette ledd andre punktum.

Selger, kjøper og formidler som nevnt i første ledd skal innen sjette termin for innbetaling av merverdiavgift³ til den organisasjon som til enhver tid er godkjent etter sjette ledd, oppgi de opplysninger som er nødvendige for å sikre betaling av følgerettsvederlag for det foregående års salg. Nevnte organisasjon kan også kreve slike opplysninger om de tre siste års salg.

- 0 Tilføyd ved lov 22 des 2006 nr. 103 – se dens III (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534). – Jf. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9c (direktiv 2001/84/EF (følgerettsdirektivet)). Se lov 4 nov 1948 nr. 1.
- 1 Jfr. § 1 (2) nr. 9.
- 2 Kultur- og kirkedepartementet.
- 3 Se lov 19 juni 1969 nr. 66 § 34.

3. kapittel. Opphavsrettens overgang

- 0 Kapitlet gitt på ny i sin helhet ved lov ved lov 2 juni 1995 nr. 27. Kapitlet inneholdt tidligere §§ 25 til 39c, mot nå §§ 39 til 39m. Se endringslovens III for overgangsbestemmelser.

Alminnelige bestemmelser

§ 39. Opphavsmannen kan med den begrensning som følger av § 3 helt eller delvis overdra sin rett til å råde over åndsverket.¹

Overdragelse av eksemplar innbefatter ikke overdragelse av opphavsretten eller noen del av denne, selv om det er et originaleksemplar som overdras. Overdragelse av opphavsrett innbefatter ikke eiendomsrett til det manuskript eller annet eksemplar som utleveres i tilknytning til overdragelsen.

- 0 Tidligere § 25 (1) og § 49 (1), endret og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Tidligere § 39 står nå i endret skikkelse som § 39f.
- 1 Jfr. § 1, § 2.

§ 39a. Har opphavsmannen¹ overdratt rett til å bruke verket på en bestemt måte eller ved bestemte midler, har erververen ikke rett til å gjøre det på andre måter eller ved andre midler.

- 0 Tilsvarende tidligere § 25 (2), omformulert og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995).
- 1 Se § 39k (1).

Endringer og videreoverdragelse

§ 39b. Overdragelse av opphavsrett gir ikke rett til å endre verket med mindre annet er avtalt.¹

Retten kan heller ikke overdras videre uten samtykke med mindre den går inn i en forretning eller forretningsavdeling og overdras sammen med denne. Overdrageren vedblir å være ansvarlig for at avtalen med opphavsmannen blir oppfylt.

- 0 Tidligere § 26, gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995).
- 1 Jfr. § 3. – Se § 39h, § 39i.

Avregning og kontroll

§ 39c. Avhenger opphavsmannens vederlag av erververens omsetning, salgshall e.l., kan opphavsmannen¹ kreve at det skjer avregning minst én gang i året. Opphavsmannen kan likeledes kreve at hver avregning følges av fyldestgjørende opplysninger om de forhold som har ligget til grunn for vederlagsberegningen.

Opphavsmannen¹ kan kreve at erververens regnskaper, bokføring og lagerbeholdning, samt attestasjoner fra den som har utnyttet verket, stilles til rådighet for en av opphavsmannen oppnevnt statsautorisert eller registrert revisor.²

Revisoren skal opplyse opphavsmannen om riktigheten av den avregningen som er foretatt, og om eventuelle uregelmessigheter ved den, men for øvrig har han taushetsplikt om alle andre forhold som han blir kjent med ved gjennomgangen.

Bestemmelsene i denne paragraf kan ikke fravikes til skade for opphavsmannen.

0 Tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Sml. tidligere § 35.

1 Se § 39k (1).

2 Se lov 15 jan 1999 nr. 2.

Avtaler om fremføring

§ 39d. Overdragelse av rett til å fremføre¹ et verk for allmennheten gir ikke erververen enerett, med mindre dette er avtalt. Er ikke annet bestemt, gjelder overdragelsen for tre år.

Selv om enerett er overdratt, kan opphavsmannen,² om det ikke er truffet annen avtale, selv fremføre verket eller overdra fremføringsrett til andre, hvis erververen i tre år på rad har unnlatt å gjøre bruk av retten.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke for filmverk.³

0 Tidligere § 30, omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995).

1 Se § 2 (4).

2 Se § 39k (1).

3 Se § 39f.

Forlagsavtaler

§ 39e. Ved en forlagsavtale overdrar opphavsmannen¹ rett til å mangfoldiggjøre et verk gjennom trykk eller lignende fremgangsmåte, og til å utgi verket i denne form.

I den utstrekning en forlagsavtale gir enerett, plikter forleggeren å utgi² verket innen rimelig tid og sørge for utbredelsen på sedvanlig måte. Hvis forleggeren etter at verket er utgitt ikke sørger for at eksemplar av verket er tilgjengelig for allmennheten³ innen rimelig tid etter at dette ble krevd av opphavsmannen,¹ kan opphavsmannen¹ si opp avtalen og beholde mottatt honorar.

Er ikke annet avtalt, har forleggeren rett til å utgi inntil 3000 eksemplar av verket, men når utgivelsen omfatter bare musikkverk, ikke mer enn 1000 eksemplar, og når utgivelsen omfatter bare verk av billedkunst, ikke mer enn 200 eksemplar.

Når det er gått mer enn ett år etter at forleggeren utga verket, eller det er gått mer enn ett år siden opphavsmannen¹ sist foretok endringer i verket, skal opphavsmannen dersom ytterligere eksemplar skal fremstilles, gis rett til å foreta endringer som ikke volder uforholdsmessige omkostninger eller endrer verkets karakter.

Når det er gått 15 år etter utløpet av det år da forleggeren først utga² verket, har opphavsmannen¹ rett til å ta verket med i en utgave av sine samlede eller utvalgte litterære verk. En slik utgave skal først tilbys forleggeren eller, hvis opphavsmannens verk er utkommet hos forskjellige forleggere, den som kan anses som hovedforlegger.

Opphavsmannen¹ kan kreve erstatning for skade som følge av mislighold. Dette gjelder likevel ikke i den grad det godtgjøres at skaden skyldes en hindring som er utenfor forleggerens kontroll, og som forleggeren ikke med rimelighet kunne

forventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller å unngå eller overvinne følgene av. Ligger årsaken til skaden hos tredjemann som forleggeren har gitt i oppdrag å utføre handlinger til oppfyllelse av avtalen, er forleggeren fri for ansvar bare dersom også tredjemann ville ha vært fritatt for ansvar etter bestemmelsene i dette ledd.

Blir forleggerens forpliktelser etter forlagsavtalen vesentlig misligholdt, kan opphavsmannen¹ heve avtalen, beholde mottatt honorar og kreve erstatning etter reglene i sjette ledd for skade som ikke dekkes av honoraret.

Avtale som til skade for opphavsmannen¹ vesentlig avviker fra det som er bestemt i andre, sjette og sjuende ledd kan ikke gjøres gjeldende. Sin rett etter femte ledd kan opphavsmannen¹ ikke fraskrive seg.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke avtaler om bidrag til aviser eller tidsskrifter, eller avtaler om bidrag som skal brukes som illustrasjon til verk som utgis.² Bestemmelsene i andre og tredje ledd gjelder ikke for avtaler om bidrag til samleverk. Bestemmelsene i andre ledd gjelder ikke for avtaler om oversettelser.

0 Tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), endret ved lov 22 des 1995 nr. 83. Sml. tidligere §§ 31 til 38.

1 Se § 39k (1).

2 Se § 8 (2).

3 Se § 2 (3).

Avtaler om innspilling av filmverk

§ 39f. ¹ Har opphavsmannen² overdratt rett til å utnytte et verk for film, er erververen, hvis ikke annet er avtalt, pliktig til innen rimelig tid å innspille filmverket og sørge for at det blir gjort tilgjengelig for allmennheten.³ Blir erververens forpliktelser vesentlig misligholdt, kan opphavsmannen² heve avtalen, beholde mottatt honorar og etter bestemmelsene i § 39e kreve erstatning for skade som ikke dekkes av honoraret.

Er ikke annet avtalt, omfatter overdragelsen av rett til innspilling av et verk for film rett til å

- fremstille eksemplar av filmverket,
- gjøre filmverket tilgjengelig for allmennheten³ gjennom spredning av eksemplar og ved fremføring,⁴ og
- forsyne filmverket med tekster eller oversatt tale.

Bestemmelsen i andre ledd gjelder ikke

- allerede eksisterende verk,
- filmmanuskript og musikkverk som er frembrakt med henblikk på filminnspillingen, eller
- filmverkets hovedregi.

0 Tidligere § 39. Endret og gitt nytt nummer ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569).

1 Jfr. § 59 (4).

2 Se § 39k (1).

3 Se § 2 (3).

4 Se § 2 (4).

Datamaskinprogrammer og databaser

0 Overskriften endret ved lov 16 april 1999 nr. 19.

§ 39g.¹ Opphavsrett til datamaskinprogram² som er skapt av en arbeidstaker under utførelsen av oppgaver som omfattes av arbeidsforholdet eller etter arbeidsgivers anvisninger går, med den begrensning som følger av § 3, over til arbeidsgiveren, med mindre annet er avtalt.

0 Ny bestemmelse tilføyd ved lov 15 juni 1990 nr. 26 som § 39a, endret ved lov 4 des 1992 nr. 128, omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995).

- 1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 2 nr. 3).
- 2 Jfr. § 1 (2) nr. 12.

§ 39h.¹ Den som har rett til å bruke et datamaskinprogram,² kan fremstille eksemplar av, endre og bearbeide programmet i den utstrekning det er nødvendig for å bruke programmet i samsvar med dets formål, herunder også for å rette feil i programmet.

Den som har rett til å bruke et datamaskinprogram,² kan fremstille sikkerhetseksemplar i den utstrekning det er nødvendig for utnyttelsen av programmet.

Den som har rett til å bruke et eksemplar av et datamaskinprogram² kan, i forbindelse med slik lesning, fremvisning på skjerm, kjøring, overføring eller lagring av programmet som brukeren er berettiget til å utføre, iaktta, undersøke eller prøve ut hvordan programmet virker for å fastslå idéene og prinsippene som ligger til grunn for de enkelte deler av programmet.

Den som har rett til å bruke en database,³ kan foreta slike handlinger som er nødvendig for tilgang til databasens innhold og normal utnyttelse av denne.⁴

Bestemmelsene i andre, tredje og fjerde ledd kan ikke fravikes ved avtale.

0 Tilføyd ved lov 4 des 1992 nr. 128 som § 39b, omnummerert 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lov 16 april 1999 nr. 19 – se dens II med overgangsregler.

- 1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 5).
- 2 Jfr. § 1 (2) nr. 12.
- 3 Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 a (dir. 96/9 (databasedirektivet) art. 1 og 3).
- 4 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9a (dir 96/9 (databasedirektivet) art. 6).

§ 39i.¹ Det er tillatt å fremstille eksemplar av et datamaskinprogram² kode og oversette kodens form når dette er en forutsetning for å skaffe til veie de opplysninger som er nødvendige for å oppnå funksjonelt samvirke mellom et selvstendig utviklet datamaskinprogram² og andre programmer, dersom

- a) handlingene utføres av en person som har rett til å bruke et eksemplar av et datamaskinprogram,² eller på dennes vegne av en person som har tillatelse til det,
- b) de opplysninger som er nødvendige for å oppnå funksjonelt samvirke ikke tidligere har vært lett tilgjengelige for de i bokstav a) nevnte personer og
- c) handlingene er begrenset til de deler av det opprinnelige program som er nødvendige for å oppnå funksjonelt samvirke.

De opplysninger som er innhentet ved anvendelse av bestemmelsen i første ledd, må ikke

- a) nyttes til andre formål enn å muliggjøre funksjonelt samvirke med det selvstendig utviklede datamaskinprogram,²
- b) gis videre til andre, bortsett fra når dette er nødvendig for å muliggjøre funksjonelt samvirke med det selvstendig utviklede datamaskinprogram,² eller
- c) nyttes til utvikling, fremstilling eller markedsføring av et datamaskinprogram² som vesentlig svarer til det opprinnelige i sin utforming, eller til noen annen handling som krenker opphavsretten til programmet.

Bestemmelsene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale.

- 0 Tilføyd ved lov 4 des 1992 nr. 128 som § 39c, omnummerert ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995).
- 1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 6).
- 2 Jfr. § 1 (2) nr. 12.

Bestilte portretter

§ 39j. ¹ Opphavsmannen² kan ikke utøve sine rettigheter til et bestilt portrettbilde³ uten samtykke fra bestilleren.

Er portrettet et fotografisk verk, kan eksemplar av det på vanlig måte vises som reklame for opphavsmannens² fotografivirksomhet såfremt bestilleren ikke nedlegger forbud.

Om vern for den avbildede gjelder bestemmelsene i § 45c selv om portrettet ikke er fotografisk.

- 0 Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572). Sml. tidligere § 2 (4).
- 1 Jfr. § 54 (1) a).
- 2 Se § 39k (1).
- 3 Sml. § 45c.

Arv og kreditorforfølgning

§ 39k. ¹ Ved opphavsmannens død får reglene om arv, ektefellers felleseie og gjenlevende ektefelles rett til å sitte i uskiftet bo anvendelse på opphavsretten.

Gjennom testament kan opphavsmannen, med bindende virkning også for ektefelle og livsarvinger, gi bestemmelser om utøvelse av opphavsretten eller overlate til en annen å gi slike bestemmelser.²

Er opphavsretten ved arv fra opphavsmannen gått over til flere i forening, kreves samtykke fra alle arvingene til verkets første offentliggjørelse³ hvis de eller opphavsmannen ikke uttrykkelig eller stilltiende har samtykket på forhånd. Ved spørsmål om offentliggjørelse av verket på annen måte eller i en annen form enn tidligere er det likevel tilstrekkelig at det er gitt samtykke fra arvinger som regnet etter arvelodd utgjør et flertall. Ny offentliggjørelse på samme måte kan hver av arvingene forlange eller gi samtykke til. Enhver av arvingene kan påtale krenkelser av opphavsretten. Dette ledd gjelder bare der ikke annet følger av bestemmelse etter andre ledd.

Overtredelse av bestemmelse nevnt i andre ledd eller av bestemmelsene i §§ 3 og 11 andre ledd, kan påtales så vel av gjenlevende ektefelle som av enhver av

opphavsmannens slektninger i rett opp- eller nedstigende linje, søsken, eller av den som er oppnevnt i medhold av andre ledd.

- 0 Tidligere § 26, endret og gitt nummer 39j ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995), omnummerert ved lov 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995). Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).
- 1 Jfr. § 39l, § 50.
- 2 Jfr. § 54 (1), a). Jfr. lov 15 juni 2001 nr. 59 § 55.
- 3 Se § 8 (1).

§ 39l. ¹ Opphavsmannens rett til å råde over et åndsverk kan ikke være gjenstand for utlegg eller annen tvangsfølgning fra kreditorene, verken hos ham selv, eller hos noen som opphavsretten er gått over til ved opphavsmannens død i henhold til § 39k første ledd.

Det samme gjelder om manuskript eller tilsvarende eksemplar, plater, former e.l. som er laget for å tjene som middel ved fremstilling av eksemplar av et bestemt kunstverk, og om kunstverk som ikke er utstilt, frembudt til salg eller på annen måte godkjent til offentliggjørelse.²

- 0 Tidligere § 29, endret og gitt nummer 39k ved lov 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), omnummerert ved lov 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995), endret ved lov 22 des 1995 nr. 83.
- 1 Jfr. § 39b (2).
- 2 Se § 8 (1).

Vederlagskrav ved utleie¹ av film og lydopptak

- 0 Overskriften tilføyd ved lov 9 jan 1998 nr. 4.
- 1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 7 (dir 92/100 (uteleiedirektivet) art. 4).

§ 39m. Har opphavsmannen overdratt til en tilvirker av film eller lydopptak rett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten¹ ved utleie av en film eller et lydopptak, har opphavsmannen rett til et rimelig vederlag fra tilvirkeren. Likestilt med leie er bytte som drives som organisert virksomhet.²

Bestemmelsene i denne paragraf kan ikke fravikes ved avtale.

- 0 Tilføyd ved lov 9 jan 1998 nr. 4 – se dens II med overgangsregler.
- 1 Se § 2 (3).
- 2 Jfr. § 19 siste punktum.

4. kapitel. Opphavsrettens vernetid.¹

- 1 Jfr. § 48 og res. 21 des 2001 nr. 1563 § 6–3 og § 6–6.

§ 40. ¹ Opphavsretten varer i opphavsmannens levetid og 70 år² etter utløpet av hans dødsår. For de verk som er nevnt i § 6, regnes de 70 år² fra utløpet av den lengstlevende opphavsmanns dødsår. For filmverk løper vernetiden fra utløpet av dødsåret for den lengstlevende av hovedregissøren, forfatteren av filmmanuskript, dialogforfatteren og komponisten av musikk som er frembragt med henblikk på filmminnspillingen.

- 0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572).
- 1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 (dir 93/98 (vernetidsdirektivet) art. 1).
- 2 Se res. 21 des 2001 nr. 1563 § 6–3 og § 6–6.

§ 41. ¹ Når et verk er offentliggjort² uten opphavsmannens navn, allment kjente dekknavn eller merke,³ varer opphavsretten i 70 år⁴ etter utløpet av det år da verket først ble offentliggjort.² Består verket av flere deler, regnes vernetiden særskilt for hver enkelt del. Opphavsretten til verk av ukjent opphavsmann varer i 70 år etter utløpet av det år verket ble skapt, dersom ikke verket offentliggjøres² i løpet av dette tidsrom.

Hvis opphavsmannen i løpet av dette tidsrom blir navngitt i samsvar med § 7, eller hvis det blir opplyst at han er død før verket ble offentliggjort,² bestemmes vernetiden etter § 40.

0 Endret ved lov 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II nr. 2 e (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 (dir 93/98 (vernetidsdirektivet) art. 1).

2 Se § 8 (1).

3 Se § 7.

4 Se note til § 40.

§ 41a. ¹ Den som første gang rettmessig gjør tilgjengelig for allmennheten² et åndsverk som ikke er blitt offentliggjort³ innen utløpet av vernetiden etter §§ 40 og 41, tilkommer samme rett som en opphavsmann etter § 2. Denne rett varer i 25 år etter utløpet av det år verket første gang ble gjort tilgjengelig for allmennheten.²

0 Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II nr. 2 f (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 (dir 93/98 (vernetidsdirektivet) art. 4).

2 Se § 2 (3).

3 Se § 8 (1).

5. kapitel. Andre rettigheter.

§ 42. ¹ En utøvende kunstner² har, innen de grenser som er angitt i denne lov, enerett til å råde over sin fremføring av et verk³ ved å

- gjøre varig eller midlertidig opptak av fremføringen,
- fremstille varig eller midlertidig eksemplar av et opptak av fremføringen, og
- gjøre fremføringen eller opptak av den tilgjengelig for allmennheten.⁴ For offentlig fremføring⁵ av lydopptak gjelder likevel bestemmelsene i § 45b, med mindre fremføringen skjer på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til opptaket.

Vernet etter denne bestemmelse varer i 50⁶ år etter utløpet av det år fremføringen fant sted. Dersom opptaket i løpet av dette tidsrom offentliggjøres⁷ varer vernet i 50⁶ år etter utløpet av det år opptaket første gang ble offentliggjort.⁷

Når eksemplar av et opptak som gjengir en utøvende kunstners² fremføring av et verk³ med kunstnerens samtykke er solgt innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, kan eksemplaret spres videre på annen måte enn ved utleie.⁸ Det samme gjelder når kunstneren innenfor dette område har overdratt eksemplar av offentliggjort⁷ lydopptak eller film som gjengir slik fremføring.

Når ikke annet er avtalt, omfatter en avtale om innspilling på film av en utøvende kunstners² fremføring, også retten til å leie ut eksemplar av filmen.⁸

Bestemmelsene i §§ 2, 3, 6 til 8, 11 til 17, 17b, 18, 21, 22, 25, 27, 28, 31, 32, 33 til 39c, 39k til 39m og 50 gjelder tilsvarende.

- 0 Endret ved lover 21 juni 1985 nr. 86, 23 des 1988 nr. 101 (i kraft 1 jan 1989, men forlengelsen av vernetiden fra 25 til 50 år gjaldt ikke når vernetiden etter de eldre regler var løpt ut for 1 jan 1989), 9 juni 1989 nr. 31 (i kraft 1 jan 1990), 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II som gir den nye vernetid på 50 år anvendelse også for fremføringer som vernetiden etter eldre regler var løpt ut for (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 22 des 1995 nr. 83, 9 jan 1998 nr. 4 (se om overgangsregler note til § 39m), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).
- 1 Se § 54, § 55, § 56, § 58 og § 59 (3).
- 2 Se lov 14 des 1956 nr. 4 § 1 (1) annet punktum.
- 3 Se § 1 (2).
- 4 Se § 2 (3).
- 5 Se § 2 (4).
- 6 Tidligere 25 år, se den historiske noten ovenfor her.
- 7 Se § 8 (1).
- 8 Sml. § 19.

§ 43. ¹ Den som frembringer et formular, en katalog, en tabell, et program, en database eller lignende arbeid som sammenstiller et større antall opplysninger, eller som er resultatet av en vesentlig investering, har enerett til å råde over hele eller vesentlige deler av arbeidets innhold ved å fremstille eksemplar av det og ved å gjøre det tilgjengelig for allmennheten.²

Eneretten etter første ledd gjelder tilsvarende ved gjentatt og systematisk eksemplarfremstilling eller tilgjengeliggjøring for allmennheten av uvesentlige deler av arbeid som nevnt, dersom dette utgjør handlinger som skader den normale utnyttelse av arbeidet eller urimelig tilsidesetter frembringerens legitime interesser.

Eneretten til et arbeid som nevnt i første ledd varer i 15 år etter utløpet av det år arbeidet ble fremstilt.³ Dersom arbeidet i løpet av dette tidsrom offentliggjøres varer vernet i 15 år etter utløpet av det år arbeidet første gang ble offentliggjort.⁴

Er arbeid som nevnt foran, helt eller for en del gjenstand for opphavsrett,⁵ kan også denne gjøres gjeldende.

Bestemmelsene i §§ 2 andre til fjerde ledd, 6 til 8, 11a til 22, 25, 27, 28, 30 til 38b og 39h fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende.

Avtale som utvider frembringerens rett etter første ledd til et offentliggjort arbeid kan ikke gjøres gjeldende.

- 0 Endret ved lover 3 juni 1977 nr. 51, 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 16 april 1999 nr. 19 – se dens II med overgangsregler (i kraft straks), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630), 22 des 2006 nr. 102 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1533).

- 1 Jfr. § 54, § 55, § 56 og § 58. Se EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9a (dir 96/9 (databasedirektivet) art. 1 og kap. III).
- 2 Se § 2 (3).
- 3 Se lov 16 april 1999 nr. 19, II, med overgangsregel om vernetid.
- 4 Se § 8 (1).
- 5 Jfr. § 1 til § 3, § 5.

§ 43a. ¹ Den som lager et fotografisk bilde, har enerett til å fremstille eksemplar av det, enten det skjer ved fotografering, trykk, tegning eller på annen måte, og gjøre det tilgjengelig for allmennheten.²

Eneretten til et fotografisk bilde varer i fotografens levetid og 15 år etter utløpet av hans dødsår, men likevel minst 50 år fra utløpet av det år bildet ble laget.³ Har to

eller flere eneretten sammen, løper vernetiden fra utløpet av dødsåret for den lengstlevende.

Bestemmelsene i §§ 2 andre til fjerde ledd, 3, 6 til 9, 11 til 21, 23 til 28, 30 til 39f og 39j til 39l, gjelder tilsvarende for fotografiske bilder i samme utstrekning som de gjelder for fotografiske verk.

Et fotografi gjenstand for opphavsrett,⁴ kan også denne gjøres gjeldende.

0 Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II – som opphevet den tidligere lov om rett til fotografi av 17 juni 1960 nr. 1 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), endret ved lover 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630), 22 des 2006 nr. 102 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1533).

1 Jfr. § 1 (2) nr. 6 og (3). Jfr. § 54, § 55, § 56 og § 58.

2 Se § 2 (3).

3 Se lov 23 juni 1995 nr. 37, II, 2 g) med note om vernetid.

4 Jfr. § 1 til § 3.

§ 44.¹ Pressemeldinger som efter avtale leveres av utenlandske nyhetsbyråer eller av korrespondenter i utlandet, må ikke uten mottakerens samtykke gjøres tilgjengelige for almenheten² gjennom presse eller kringkasting før seksten timer efter at de ble offentliggjort³ her i riket.

I alle tilfelle hvor presse eller kringkasting gjengir pressemelding fra nyhetsbyrå, avis, tidsskrift eller kringkasting, skal kilden angis slik som god presseskikk krever.

1 Jfr. § 54, § 55, § 56 og § 58.

2 Se § 2 (3).

3 Se § 8 (1).

§ 45.¹ En tilvirker av lydopptak og film har, innen de grenser som følger av denne lov, enerett til å råde over opptaket ved å fremstille varig eller midlertidig eksemplar av det og å gjøre opptaket tilgjengelig for allmennheten.² For offentlig fremføring³ av lydopptak gjelder likevel bestemmelsene i § 45b, med mindre fremføringen skjer på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til opptaket.

Vernet etter denne bestemmelse varer i 50 år⁴ etter utløpet av det år innspillingen fant sted. Dersom opptaket i løpet av dette tidsrom offentliggjøres⁵ varer vernet i 50 år etter utløpet av det år opptaket første gang ble offentliggjort.⁵

Når eksemplar av et lydopptak eller en film med tilvirkerens samtykke er solgt innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, kan eksemplaret spres videre på annen måte enn ved utleie.⁶ Det samme gjelder når tilvirkeren innenfor dette område har overdratt eksemplar av offentliggjort lydopptak eller film.

Bestemmelsene i §§ 2, 7, 8, 11a til 17, 17b, 18, 21, 22, 25, 27, 28 og 31 til 38b gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lover 20 des 1974 nr. 64, 21 juni 1985 nr. 86, 23 des 1988 nr. 101 (i kraft 1 jan 1989, men forlengelsen av vernetiden fra 25 til 50 år gjaldt ikke når vernetiden etter de eldre regler var løpt ut før 1 jan 1989), 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II – her gis den forlengede vernetid virkning også for opptak og film som vernetiden var løpt ut for etter de eldre regler (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 54, § 55, § 56, § 58 og § 59 (3).

2 Se § 2 (3).

3 Se § 2 (4).

4 Tidligere 25 år, se noten ovenfor.

5 Se § 8 (1). Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 e (dir. 2001/29 (informasjonssamfunnsdirektivet) art. 11 (2)).

6 Sml. § 19.

§ 45a.¹ En kringkastingssending eller deler derav må ikke uten kringkastingsforetakets samtykke

- a) opptas på innretning som kan gjengi den,
- b) utsendes trådløst eller videresendes til allmennheten ved tråd, eller
- c) på annen måte i ervervsøyemed gjøres tilgjengelig for allmennheten.²

Er en utsendelse tatt opp på innretning som nevnt i første ledd, må den ikke uten kringkastingsforetakets samtykke overføres til en annen innretning før 50 år³ er gått etter utløpet av det år den første utsendelsen fant sted.

Kringkastingssending kan på vilkår som fastsettes av Kongen, overføres direkte innen en bedrift eller annen virksomhet gjennom radio- eller fjernsynsmottaker.

Dersom forhandlinger om tillatelse til samtidig og uendret videresending til allmennheten ved tråd av opprinnelig trådløs kringkastingssending nektes eller avtale ikke er inngått innen seks måneder etter at forhandlinger er innledet, kan hver av partene kreve at tillatelse til og vilkårene for videresending fastsettes av en nemnd etter bestemmelsene i § 35 andre ledd.⁴

Bestemmelsene i §§ 7, 8, 11a til 13a, 15, 16, 18, 21 første ledd, 22, 25, 27, 28, 31, 33, 35 og 38 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

0 Tilføyd ved lov 21 juni 1985 nr. 86, endret ved lover 23 des 1988 nr. 101 (i kraft 1 jan 1989, men forlengelsen av vernetiden fra 25 til 50 år gjelder ikke når vernetiden etter de eldre regler var løpt ut før 1 jan 1989), 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II – her gis den forlengede vernetid virkning også for opptak som vernetiden var løpt ut for etter de eldre regler (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 54, § 55, § 56, § 58 og § 59 (3).

2 Jfr. § 2 (3).

3 Tidligere 25 år, se noten ovenfor.

4 Sml. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 8 (dir. 93/98 (satellittdirektivet) art. 12).

§ 45b.¹ Lydopptak av utøvende kunstneres² prestasjoner kan innenfor det i § 45 nevnte tidsrom³ mot vederlag gjøres tilgjengelig for allmennheten ved offentlig fremføring.⁴ Dette gjelder ikke for overføring på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til opptaket.

Så vel tilvirkeren av opptaket som de utøvende kunstnere hvis fremføring gjengis, har krav på vederlag.⁵ Har to eller flere kunstnere² samvirket ved fremføringen, må de gjøre vederlagskravet gjeldende i fellesskap. Overfor de vederlagspliktige må vederlagskravet gjøres gjeldende gjennom oppkreivings- og fordelingsorganisasjon som er godkjent av vedkommende departement.⁶ Kongen kan gi nærmere regler⁷ om oppkreivning og fordeling av vederlag. Vederlagets størrelse skal fastsettes uavhengig av avgiftsplikten etter § 3 i lov 14. desember 1956 nr. 4 om avgift på offentlig framføring av utøvende kunstneres prestasjoner mv.

Rettighetshavere som ikke er medlem av organisasjon godkjent etter andre ledd, må selv fremsette krav på vederlag overfor organisasjonen. Kravet må fremsettes innen tre år etter utløpet av det år opptaket ble fremført. Vederlag for videresending kan uansett fordeles etter prinsippene i § 37.

Bestemmelsene i §§ 3, 21, 22 og 25, jf. § 11, og § 39k fjerde ledd, har tilsvarende anvendelse.

Det som er bestemt i denne paragraf gjelder ikke for lydfilm. For offentlig fremføring av lydopptak som ikke er vernet etter åndsverkloven, gjelder lov 14. desember 1956 nr. 4 om avgift på offentlig framføring av utøvende kunstners prestasjoner mv.

- 0 Tilføyd ved lov 9 juni 1989 nr. 31 (i kraft 1 jan 1990), endret ved lover 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 22 des 1995 nr. 83, 23 juni 2000 nr. 52 – jfr. dens III (i kraft 1 juli 2001 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 661), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630), 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534).
- 1 Jfr. § 58 og § 59 (3).
- 2 Se lov 14 des 1956 nr. 4 § 1 (1) annet punktum.
- 3 Jfr. også res. 21 des 2001 nr. 1563 § 6–12 (2).
- 4 Se § 2 (4).
- 5 Jfr. § 35 (1).
- 6 Kultur- og kirke departementet.
- 7 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

6. kapitel. Forskjellige bestemmelser.

§ 45c. ¹ Fotografi som avbilder en person² kan ikke gjengis eller vises offentlig uten samtykke av den avbildede, unntatt når

- a) avbildningen har aktuell og allmenn interesse,
- b) avbildningen av personen er mindre viktig enn hovedinnholdet i bildet,
- c) bildet gjengir forsamlinger, folketog i friluft eller forhold eller hendelser som har allmenn interesse,
- d) eksemplar av avbildningen på vanlig måte vises som reklame for fotografens virksomhet og den avbildede ikke nedlegger forbud, eller
- e) bildet brukes som omhandlet i § 23 tredje ledd eller § 27 andre ledd.

Vernet gjelder i den avbildedes levetid og 15 år etter utløpet av hans dødsår.

- 0 Tilføyd ved lov 23 juni 1995 nr. 37 som opphevet den tidligere lov om rett til fotografi av 17 juni 1960 nr. 1 § 15 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), endret ved lov 22 des 2006 nr. 102 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1533).
- 1 Se § 39j, § 58 (3).
- 2 Sml. § 39j (1).

§ 46. ¹ Et åndsverk² må ikke gjøres tilgjengelig for almenheten³ under en tittel, et dekknavn eller et merke som er egnet til å fremkalle forveksling med tidligere offentliggjort⁴ verk eller dets opphavsmann.

- 1 Jfr. § 54, § 55 og § 57.
- 2 Se § 1 (2).
- 3 Se § 2 (3).
- 4 Se § 8 (1).

§ 47. ¹ Andre enn opphavsmannen selv må ikke uten hans samtykke sette hans navn eller merke på eksemplar av et kunstverk.

Opphavsmannens navn eller merke må ikke i noe tilfelle påføres et eftergjort eksemplar således at det kan forveksles med det originale.

- 1 Jfr. § 54, § 55 og § 57.

§ 48. ¹ Selv om opphavsrettens vernetid er utløpet,² kan et åndsverk ikke gjøres tilgjengelig for almenheten³ på en måte eller i en sammenheng som er krenkende for opphavsmannens litterære, vitenskapelige eller kunstneriske anseelse eller egenart, eller for verkets anseelse eller egenart, eller på annen måte antas å kunne skade almene kulturinteresser.

Uten hensyn til om vernetiden er utløpet eller ikke kan vedkommende departement,⁴ når opphavsmannen er død, forby⁵ at et åndsverk gjøres tilgjengelig for almenheten³ på slik måte eller i slik sammenheng som nevnt i første ledd. Slikt forbud kan departementet⁴ også nedlegge på begjæring fra en opphavsmann som lever, dersom verket ikke er vernet her i riket.⁶

Bestemmelsen i § 3, første ledd, får tilsvarende anvendelse, selv om opphavsrettens vernetid er utløpet eller verket er uten vern her i riket.⁷

1 Jfr. §§ 54 og 57. Jfr. § 3.

2 Jfr. kap. 4 og res. 21 des 2001 nr. 1563 § 6-3 og § 6-6.

3 Se § 2 (3).

4 Kultur- og kirkedepartementet.

5 Jfr. § 53 (2), § 54.

6 Jfr. § 57, § 59.

7 Jfr. § 54, b).

§ 49. Krever omstendighetene at originaleksemplar må ødelegges, skal opphavsmannen, hvis han er i live, gis varsel i rimelig tid når det kan skje uten særlig oppofrelse.¹

Innehaver av originaleksemplar som uten rimelig grunn hindrer opphavsmannen i å gjøre bruk av sin rett etter § 2, kan ved dom pålegges å gi opphavsmannen slik adgang til eksemplaret som retten finner rimelig. Retten treffer sin avgjørelse under hensyn til alle de foreliggende omstendigheter, og kan gjøre opphavsmannens adgang til eksemplaret avhengig av sikkerhetsstillelse eller stille andre vilkår.

Sak som nevnt i andre ledd kan bare reises av opphavsmannen personlig med samtykke av vedkommende departement.²

0 Endret ved lov 2 juni 1995 nr. 27 i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569).

1 Jfr. § 55.

2 Kultur- og kirkedepartementet. – Jfr. § 53 (2).

§ 50. ¹ Uten hensyn til den måte som formuesforholdet mellom ektefellene er ordnet på, har en opphavsmann som er gift, alltid enerådigheten over sin opphavsrett.

Skiftes felleseie mens opphavsmannen lever, skal opphavsretten holdes utenfor skiftet.

1 Jfr. § 39k, § 39l.

§ 51. (Opphevet ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995). Se nå § 35.)

§ 52. ¹ Trykte verk skal være påført opplagsnummer, trykkeri, trykkested og trykkeår. Grafiske verk og trykte gjengivelser av musikkverk skal dessuten være forsynt med fortløpende nummer innen opplaget.

1 Jfr. § 54 (5).

§ 53. Et sakkyndig råd med representanter for opphavsmenn og for erverv som er knyttet til utnyttelsen av åndsverk, bistår vedkommende departement¹ med gjøremål etter denne lov.

Saker om forbud etter § 48 og om saksanlegg etter § 49 skal alltid forelegges for det sakkyndige råd før departementet treffer sin avgjørelse.

Rådet eller et utvalg av dette skal også være pliktig til på oppfordring å avgi sakkyndige uttalelser til bruk for domstolene i spørsmål vedkommende denne lov, og skal likeledes fungere som voldgiftsrett² i slike saker, hvis partene er enige om det.

Departementet¹ oppnevner rådets medlemmer og utferdiger forskrifter om rådets organisasjon og virksomhet og om godtgjørelse til medlemmene.

0 Endret ved lov 14 mai 2004 nr. 25 (i kraft 1 jan 2005 iflg. res. 14 mai 2004 nr. 751).

1 Kultur- og kirkedepartementet.

2 Jfr. lov 14 mai 2004 nr. 25.

Kapittel 6a. Bestemmelser til vern for tekniske beskyttelsessystemer og elektronisk rettighetsinformasjon

0 Kapitlet tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

Forbud mot omgåelse mv. av effektive tekniske beskyttelsessystemer

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 53a.¹ Det er forbudt å omgå effektive tekniske beskyttelsessystemer som rettighetshaver eller den han har gitt samtykke benytter for å kontrollere eksemplarfremstilling² eller tilgjengeliggjøring for allmennheten³ av et vernet verk.⁴

Det er videre forbudt å:

- selge, leie ut eller på annen måte distribuere,
- produsere eller innføre for distribusjon til allmennheten,
- reklamere for salg eller utleie av,
- besitte for ervervsmessige formål, eller
- tilby tjenester i tilknytning til

innretninger, produkter eller komponenter som frembys med det formål å omgå effektive tekniske beskyttelsessystemer, eller som kun har begrenset ervervsmessig nytte for annet enn slikt formål, eller som i hovedsak er utviklet for å muliggjøre eller forenkle slik omgåelse.

Bestemmelsen i denne paragraf skal ikke være til hinder for forskning i kryptologi. Bestemmelsen i første ledd skal heller ikke være til hinder for privat brukers tilegnelse av lovlig anskaffet verk på det som i alminnelighet oppfattes som relevant avspillingsutstyr. For tekniske innretninger til beskyttelse av et datamaskinprogram gjelder i stedet det som er bestemt i § 53c.

Bestemmelsene i første ledd skal ikke være til hinder for eksemplarfremstilling etter § 16.

0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630), endret ved lov 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 e (dir. 2001/29 (informasjonssamfunnsdirektivet) art. 6).

2 Se § 2 (1) og (2) og § 11 a.

3 Se § 2 (3).

4 Se § 1 (2), § 9, § 40, § 41, § 41a, § 57 og § 59.

Adgangen til bruk av verk når effektive tekniske beskyttelsessystemer er anvendt

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 53b.¹ Rettighetshaver skal påse at den som har lovlig tilgang til et vernet verk, uten hinder av effektive tekniske beskyttelsessystemer kan gjøre bruk av verket, herunder fremstille nye eksemplarer, i henhold til §§ 13a, 15, 16, 17, 17a, 21, 26–28 og 31.

Dersom rettighetshaver etter begjæring fra berettiget etter bestemmelsene ovenfor ikke gir tilgang som nevnt i første ledd, kan han etter begjæring fra den berettigede pålegges å gi slike opplysninger eller annen bistand som er nødvendig for å muliggjøre bruk av verket i samsvar med formålet. Begjæring rettes til nemnd opprettet av departementet² etter regler³ som Kongen gir. Nemnda kan i tillegg til pålegg som nevnt, bestemme at berettiget etter nevnte bestemmelser uten hinder av § 53a kan omgå anvendte tekniske beskyttelsessystemer dersom rettighetshaver ikke overholder den frist nemnda setter for å etterkomme pålegget.

Eksemplar av verk som faller inn under lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelige dokument av 9. juni 1989 nr. 32, skal likevel alltid utstyres med nødvendig informasjon til at omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer for lovlig eksemplarfremstilling, er mulig.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke der vernet verk på avtalte vilkår ved overføring stilles til rådighet for allmennheten på en slik måte at den enkelte selv kan velge tid og sted for tilgang til verket.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke for datamaskinprogram.⁴ Kongen kan fastsette³ at enkelte institusjoner innen abm-sektoren automatisk får avlevert nødvendig informasjon til at omgåelse av tekniske beskyttelsessystemer for lovlig eksemplarfremstilling, skal være mulig.

0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 e (dir. 2001/29 (informasjonssamfunnsdirektivet) art. 6).

2 Kultur- og kirke departementet.

3 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

4 Se § 53 c.

Tekniske innretninger til beskyttelse av et datamaskinprogram

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 53c.¹ Omsetning av, eller besittelse i ervervsøyemed av et hvilket som helst middel hvis eneste formål er å gjøre det lettere ulovlig å fjerne eller omgå tekniske innretninger til beskyttelse av et datamaskinprogram,² er forbudt.

0 Tidligere § 54 a, tilføyd ved lov 4 des 1992 nr. 128 (i kraft 1 jan 1994) gjelder datamaskinprogrammer frembrakt, men ikke handlinger utført eller rettigheter ervervet før dette tidspunkt. Omnummerert ved lov 17 juni 2005 nr. 97 (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 5 (dir 91/250 (EDB-direktivet) art. 7).

2 Jfr. § 1 (2) nr. 12.

Forbud mot fjerning eller endring av elektronisk rettighetsinformasjon

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 53d.¹ Det er forbudt uten rettighetshaverens samtykke

- a) å fjerne eller endre elektronisk rettighetsinformasjon som rettighetshaveren har føyet til et vernet verk,² og som enten inngår i et eksemplar eller fremtrer i forbindelse med at verket gjøres tilgjengelig for allmennheten,³ eller
- b) å innføre et eksemplar for spredning, omsette eller på annen måte gjøre et vernet verk² tilgjengelig for allmennheten der elektronisk rettighetsinformasjon er fjernet eller endret i strid med bokstav a dersom handlingen i bokstav a eller b foranlediger, muliggjør, letter eller skjuler en krenkelse av opphavsrett.

0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 e (dir. 2001/29 (informasjonssamfunnsdirektivet) art. 7).

2 Se § 1 (2), § 9, § 40, § 41, § 41a, § 57 og § 59.

3 Se § 2 (3).

Arbeider vernet etter 5. kapittel

0 Overskriften tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97.

§ 53e. Det som i dette kapittel sies om verk, gjelder tilsvarende for arbeider vernet etter 5. kapittel.¹

0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Se § 58 og § 59 (3).

7. kapitel. Straff, erstatning og inndragning.

§ 54.¹ Med bøter² eller fengsel³ inntil tre måneder⁴ straffes den som forsettlig eller uaktsomt bryter denne lov ved:

- a) å overtre bestemmelser gitt til vern for opphavsretten i eller i medhold av 1. og 2. kapittel, bestemmelsene i § 39j eller § 41a, eller forbud nedlagt etter § 35 eller § 48, eller bestemmelser utferdiget av opphavsmannen etter § 39k andre ledd,
- b) å overtre bestemmelser gitt i eller i medhold av 5. kapittel og kapittel 6a, §§ 45c, 46, 47 eller 48 siste ledd,
- c) å innføre eksemplar av åndsverk⁵ eller av arbeider og opptak som nevnt i §§ 42, 43, 43a, 45 og 45a i hensikt å gjøre dem tilgjengelige for allmennheten,⁶ når eksemplarene er fremstilt utenfor riket under slike forhold at en tilsvarende fremstilling her i riket ville vært i strid med loven, eller
- d) å fremby eller på annen måte gjøre tilgjengelig for allmennheten⁶ arbeider eller opptak som er nevnt i §§ 42, 43, 43a, 45 eller 45a, når eksemplarene er fremstilt i strid med disse bestemmelser eller innført i strid med bokstav c i paragrafen her,
- e) å innføre eksemplar av opptak som nevnt i § 45 i den hensikt å gjøre dem tilgjengelig for allmennheten⁶ i ervervsøyemed, når tilvirkeren ikke har samtykket til innførselen og eksemplar av samme opptak med samtykke av tilvirkeren frembys her i riket. Departementet⁷ kan i forskrifter gjøre unntak

fra denne bestemmelsen for innførsel av eksemplar fra nærmere bestemte land.

Ved overtredelse av bestemmelsen i § 12 fjerde ledd, gjelder første ledd i paragrafen her likevel bare dersom handlingen er forsettlig.

Medvirkning til overtredelse som nevnt i første og andre ledd straffes på samme måte.

Er overtredelse som nevnt i første til tredje ledd forsettlig, og foreligger det særlig skjerpene forhold, er straffen bøter² eller fengsel³ inntil tre år.⁸ Ved vurderingen av om særlig skjerpene forhold foreligger, skal det først og fremst legges vekt på den skade som er påført rettshavere og andre, den vinning som lovovertrederen har hatt og omfanget av overtredelsen for øvrig.

Forsøk på forsettlig overtredelse som nevnt i første til fjerde ledd kan straffes likt med den fullbyrdete overtredelse.

Den som forsettlig eller uaktsomt unnlater å oppgi opplysninger som nevnt i § 38c åttende ledd første punktum eller unnlater å påføre de i § 52 nevnte opplysninger på et verk som han forestår trykkingen av, straffes med bøter.⁹

Overtredelse av fjerde ledd jf. femte ledd påtales av det offentlige. Overtredelse av de øvrige bestemmelser i paragrafen her påtales ikke av det offentlige med mindre det begjæres av fornærmede eller en organisasjon, jf. åttende ledd, eller finnes påkrevd av allmenne hensyn.

Er denne lov overtrådt ved at et verk er brukt på en måte som er nevnt i §§ 13b, 14, 16a, 17b, 30, 32 og 34, kan påtale begjæres også av den organisasjon som kan inngå avtale etter § 36,¹⁰ så lenge fornærmede ikke motsetter seg det.

0 Endret ved lover 21 juni 1985 nr. 86, 23 des 1988 nr. 101, 11 juni 1993 nr. 91, 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 22 des 1995 nr. 83, 9 jan 1998 nr. 4, 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630), 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534).

1 Jfr. § 55.

2 Jfr. lov 22 mai 1902 nr. 10 (strl.) § 27 og kap. 3 a; strl. 2005 kap. 4 og kap. 9.

3 Jfr. strl. § 26 a; strl. 2005 § 54 og § 55.

4 Jfr. strl. § 25; strl. 2005 § 31.

5 Se § 1 (2).

6 Se § 2 (3).

7 Kultur- og kirkedepartementet.

8 Jfr. strl. § 67; strl. 2005 § 86.

9 Jfr. strl. § 27, kap. 3 a og § 428; strl. 2005 kap. 4 og kap. 9.

10 Se § 38 a.

§ 54a. (Opphevet ved lov 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630), se nå § 53 c.)

§ 55. ¹ Skade som voldes ved overtredelse som nevnt i § 54 eller ved overtredelse av § 49 første ledd, kan kreves erstattet etter alminnelige erstatningsregler. Er opphavsmann eller en utøvende kunstners rett, eller den avbildedes rett etter § 45c, krenket forsettlig eller grovt uaktsomt, kan retten dessuten tilkjenne ham et pengebeløp som oppreisning for skade av ikke-økonomisk art.

Selv om gjerningsmannen har handlet i god tro, kan den fornærmede uansett skadens størrelse kreve utbetalt nettofortjenesten ved den ulovlige handling.

Bestemmelsene i denne paragraf kan ikke anvendes overfor den som fremstiller eller medvirker til fremstilling av eksemplar i strid med bestemmelsen i § 12 fjerde ledd, med mindre handlingen er forsettlig.

0 Endret ved lover 23 des 1988 nr. 101, 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 9 jan 1998 nr. 4, 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Jfr. § 38 b (2).

§ 56. ¹ Alle eksemplar av åndsverk² eller annet arbeid³ som ulovlig er fremstilt, innført eller gjort tilgjengelig for almenheten⁴ her i riket, kan inndras ved dom til fordel for den fornærmede eller overdras til ham mot vederlag som ikke overstiger fremstillingsomkostningene. Det samme gjelder trykksatser, klisjéer, former og annet som utelukkende kan tjene til ulovlig fremstilling eller bruk av verket eller arbeidet.

I stedet for inndragning eller overdragelse kan den fornærmede kreve at gjenstanden helt eller delvis skal tilintetgjøres eller gjøres utjenlig til ulovlig fremstilling eller bruk. Hvis betydelige økonomiske eller kunstneriske verdier ville gå tapt, kan likevel retten etter omstendighetene tillate at fremstilte eksemplar gjøres tilgjengelig for almenheten⁴ mot erstatning eller oppreisning⁵ til fornærmede.

Bestemmelsene i denne paragraf kan ikke anvendes overfor den som i god tro har ervervet eksemplar av verket til privat bruk, med mindre det gjelder avstøpning av skulptur. De gjelder heller ikke byggverk,⁶ men den fornærmede kan etter omstendighetene kreve endring, erstatning eller oppreisning.⁵ Bestemmelsene gjelder dessuten ikke de i § 44 nevnte pressemeldinger.

1 Jfr. § 38 b (2).

2 Jfr. § 1 (2).

3 Jfr. kap. 5.

4 Se § 2 (3) og (4).

5 Jfr. § 55.

6 Jfr. § 1 (2) nr. 9.

8. kapitel. Lovens rekkevidde.

§ 57. Denne lovs bestemmelser om opphavsrett får anvendelse på:

- åndsverk¹ som er skapt av norsk statsborger² eller av person som er bosatt her i riket,
- åndsverk som er utgitt³ første gang her i riket, eller er utgitt³ samtidig her og i et annet land,
- filmverk og fjernsynsverk hvis produsent har sitt hovedsete eller er bosatt her i riket,
- byggverk som er oppført her i riket,
- kunstverk og fotografisk verk som er innføydd i bygninger eller faste anlegg her i riket.

Samtidig utgivelse som nevnt i første ledd bokstav b, anses å ha funnet sted når verket utgis her i riket innen 30 dager etter første utgivelse.

Som produsent etter bestemmelsen i første ledd bokstav c anses når ikke annet er opplyst, den hvis navn på vanlig måte er angitt på eksemplar av filmverket.

Bestemmelsen i § 38c får anvendelse på åndsverk som er skapt av norsk statsborger² eller av person som er bosatt her i riket.

Bestemmelsene i §§ 46 til 48 gjelder uten de i de foregående ledd fastsatte innskrenkninger.

Bestemmelsen i § 41a får anvendelse på åndsverk som er gjort tilgjengelig for allmennheten⁴ av norsk statsborger² eller person som er bosatt her i riket, eller av selskap som har norsk styre og sete her i riket.

0 Endret ved lover 20 des 1974 nr. 64, 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 22 des 2006 nr. 103 (i kraft 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534).

1 Se § 1 (2).

2 Jfr. lov 10 juni 2005 nr. 51.

3 Se § 8 (2).

4 Se § 2 (3).

§ 58. Bestemmelsene i 5. kapittel gjelder, med unntak av §§ 43, 43a og 44 og den i §§ 42 og 45 nevnte spredningsrett, til fordel for arbeid som er frembrakt av:

- a) norsk statsborger¹ eller person som er bosatt her i riket,
- b) selskap som har norsk styre og sete her i riket.

Bestemmelsene i § 42 og i § 45a gjelder dessuten også for fremføringer og kringkastingssendinger som finner sted i Norge. Bestemmelsen om spredningsrett i §§ 42 og 45 gjelder for lyd- og filmopptak gjort i Norge. Bestemmelsen i § 45 om rett til eksemplarframstilling gjelder til fordel for ethvert lyd- og filmopptak. Bestemmelsen i § 43 gjelder for arbeid frembrakt av noen som er statsborger i eller bosatt i eller har sete i et land innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.² Bestemmelsen i § 44 gjelder for pressemeldinger som er mottatt i Norge. Bestemmelsen i § 43a gjelder for fotografiske bilder som første gang er utgitt³ her i riket eller som er laget av noen som er statsborger i eller bosatt i eller har sete i et land innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde. Det samme gjelder for fotografier innføydt i bygninger eller faste anlegg i et land innenfor nevnte område.

Bestemmelsen i § 45c gjelder avbildninger av person som er eller har vært bosatt her i riket.

0 Endret ved lover 20 des 1974 nr. 64, 23 des 1988 nr. 101, 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 16 april 1999 nr. 19 – se dens II med overgangsregler.

1 Jfr. lov 10 juni 2005 nr. 51.

2 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9a (dir 96/9 (databasedirektivet) art. 11).

3 Se § 8 (2).

§ 58a.¹ Når verk eller prestasjoner kringkastes over satellitt fra et land utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, kommer denne lov til anvendelse dersom satellitten mottar signalene fra Norge eller kringkastingssendingen foretas etter oppdrag fra et kringkastingforetak som har sitt hovedsete her i riket. Denne bestemmelse gjelder bare dersom senderlandets regler om retten til kringkasting av verk og prestasjoner ikke gir tilsvarende vern som etter denne lov.

0 Tilføyd ved lov 2 juni 1995 nr. 27 (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569).

1 Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 8 (dir 93/83 (satellitdirektivet) art. 1).

§ 59. Under forutsetning av gjensidighet kan Kongen gi forskrifter¹ om hel eller delvis anvendelse av lovens regler i forhold til verk med en nærmere bestemt tilknytning til fremmed stat.²

Kongen kan videre bestemme at lovens regler helt eller delvis skal gjelde åndsverk utgitt³ av mellomfolkelig organisasjon og ikke utgitte verk som slik organisasjon har utgivelsesretten til.⁴

Bestemmelsen har tilsvarende anvendelse på de i 5. kapitel omhandlede arbeider.²

Av hensyn til overenskomst med fremmed stat kan Kongen videre gi særskilte bestemmelser om avtaler om overdragelse av rett til innspilling av verk for film og fjernsyn, herunder hvilke verk reglene skal gjelde for.⁵

0 Endret ved lov 20 des 1974 nr. 64.

1 Jfr. lov 10 feb 1967 § 2 og kap. VII.

2 Jfr. res. 21 des 2001 nr. 1563 kap. VI.

3 Se § 8 (2).

4 Jfr. res. 21 des 2001 nr. 1563 § 6–8.

5 Jfr. § 39F og res. 21 des 2001 nr. 1563 § 6–4.

§ 60.¹ Loven gjelder også åndsverk og andre arbeider fra før lovens ikrafttredelse.

Eksemplar som er lovlig fremstilt før lovens ikrafttreden, kan fremdeles spres til allmennheten eller vises offentlig, likevel slik at bestemmelsene om utleie i §§ 19, 42 og 45 og bestemmelsene i § 19 om utlån av maskinlesbart eksemplar av datamaskinprogram får anvendelse også i disse tilfelle.

0 Endret ved lover 23 des 1988 nr. 101, 2 juni 1995 nr. 27 – se dens III (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569), 23 juni 1995 nr. 37 – se dens II (i kraft 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572), 17 juni 2005 nr. 97 – se dens III (i kraft 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630).

1 Se noter om vernetid ved §§ 40, § 41, § 41a, § 42, § 43a, § 45, § 45a og § 45b.

9. kapitel. Lovens ikrafttreden og endringer i andre lover.

§ 61. Denne lov trer i kraft 1. juli 1961.¹

Samtidig oppheves lov om åndsverker av 6. juni 1930.

Henvisninger i andre lover til Lov av 6. juni 1930 eller til Lov om forfatterrett og kunstnerrett av 4. juli 1893 med endringslov av 25. juli 1910 skal gjelde de tilsvarende bestemmelser i denne lov.

1 Se noter om vernetid ved § 40, § 41, § 41a, § 42, § 43a, § 45, § 45a og § 45b.

Forskrifter

§ 13b	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 15	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 16	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 17a	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 31	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 35	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 37	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 38	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 38a	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 45a	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 45b	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 53	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 53b	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 54	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)
§ 59	KKD 2001-12-21 1563	Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)

22 des. 2006 nr. 103

Lov om endringer i åndsverkloven og lov om avgift på omsetning av billedkunst (gjennomføring av EU-direktiv om følgerett til fordel for opphavsmannen til et originalkunstverk m.m.)

Jf. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9c (direktiv 2001/84/EF (følgerettsdirektivet)).

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.¹ De enkelte bestemmelser i loven kan settes i kraft til ulik tid.
 2. For endringene gjelder følgende overgangsregler:
 - a) Endringene gjelder ikke avtaler om salg som er inngått før loven her trer i kraft.
 - b) Kongen kan fastsette nærmere overgangsregler.
- 1 Fra 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1534.

22 des. 2006 nr. 102

Lov om endringer i lov om avgift på omsetning av billedkunst m.m.

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.¹ De enkelte bestemmelser i loven kan settes i kraft til ulik tid.
 2. For endringene gjelder følgende overgangsregler:
 - a) Endringene gjelder ikke avtaler om salg som er inngått før loven her trer i kraft.
 - b) Kongen kan fastsette nærmere overgangsregler.
- 1 Fra 1 jan 2007 iflg. res. 22 des 2006 nr. 1533.

19 mai 2006 nr. 16

Ajourført med endringer, senest 30.06.2006 nr. 52 fra 01.07.2006

Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova).

Lova er ikkje sett i kraft. Sjå gjeldande lov 19 juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven).

Kapittel 5. Slutføresegner

§ 33. Iverksetjing og overgangsreglar

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset. Frå same tid blir lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen oppheva.

For rettssubjekt som blir omfatta av lova etter § 2 første ledd bokstav c eller d, gjeld innsynsretten og plikta til å føre journal berre for dokument som er komme inn til eller oppretta av rettssubjektet etter at lova her tek til å gjelde.

Avtalar om einerett til tilgang til informasjon som eksisterer når lova tek til å gjelde, og som ikkje oppfyller vilkåra i § 6 andre ledd, skal opphøre når avtalen går ut, men likevel seinast den 31. desember 2008.

Ikkje i kraft.

0 Endra med lov 30 juni 2006 nr. 52 (i kraft 1 juli 2006, etter res. 30 juni 2006 nr. 727).

§ 34. Endringar i andre lover

Frå den tida lova tek til å gjelde, blir desse endringane gjorde i andre lover:

3. I lov 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. skal § 27 første ledd lyde:

Vern etter denne lov er ikke til hinder for dokumentinnsyn etter forvaltningsloven¹ og offentliglova² eller annen lovgivning.

1 Lov 10 feb 1967.

2 Lov 19 mai 2006 nr. 16.

Ikkje i kraft.

17 juni 2005 nr. 97

Lov om endringer i åndsverkloven m.m.

Jf. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9e (direktiv 2001/29/EF, informasjonssamfunnsdirektivet).

III

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.¹ De enkelte bestemmelser i loven kan settes i kraft til ulik tid.

2. For endringene i åndsverkloven gjelder følgende overgangsregler:
 - a) Endringene gjelder ikke handlinger som er utført eller rettigheter som er ervervet før loven her trer i kraft.
 - b) ---
 - c) Kongen kan fastsette nærmere overgangsregler.
- 1 Fra 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 630.

16 apr. 1999 nr. 19

Lov om endringer i åndsverkloven.

Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9 a (dir 96/9/EF (databasedirektivet)).

II. Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

- Loven her trer i kraft straks.
 - Endringene ved loven her gjelder ikke handlinger som er utført eller rettigheter som er ervervet før loven her trer i kraft.
 - Dersom det før loven her trer i kraft er igangsatt eksemplarframstilling eller foretatt vesentlige forberedelser for å fremstille eksemplar av arbeider som nevnt i § 43 og som ikke er vernet etter de eldre regler,¹ kan eksemplarframstillingen i nødvendig og sedvanlig utstrekning avsluttes innenfor de planlagte rammer, likevel senest innen 1. januar 2000. Eksemplar som er fremstilt med hjemmel i første punktum, kan spres eller vises utenfor det private område, likevel slik at henvisningen i § 43 fjerde ledd til § 19 andre ledd gjelder for utleie som finner sted etter lovens ikrafttreden.
 - Vernetiden for en database som fyller vilkårene for vern etter § 43, og som er fremstilt mellom 1. januar 1983 og 1. januar 1998, varer frem til 1. januar 2013.
- 1 Etter den eldre regel i § 43 varte vernet i 10 år etter utløpet av det år da arbeidet ble utgitt.

9 jan. 1998 nr. 4

Lov om endringer i lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk.

II. Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser:¹

Loven trer i kraft straks.

Bestemmelsene i § 39m og henvisningen fra § 42 gjøres gjeldende for avtaler inngått etter 19. november 1992. For avtaler inngått etter den tid, men før 1. juli 1994, foreligger rett til vederlag etter § 39m bare om krav om vederlag er fremsatt for tilvirkeren før 1. januar 1997.

¹ Jfr. EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 7 (dir 92/100 (utleiedirektivet) art. 4 og 13).

23 juni 1995 nr. 37

Lov om endringer i åndsverkloven m.m.

II. Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser:

1. Loven her trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ ---
2. For endringene ved loven her gjelder følgende overgangsbestemmelser:
 - a) Endringene ved loven her gjelder ikke for handlinger som er utført eller rettigheter som er ervervet før loven her trer i kraft.
 - b) Dersom det før loven her trer i kraft er igangsatt eksemplarfremstilling eller foretatt vesentlige forberedelser for å fremstille eksemplarer av verk eller arbeider som nevnt i 5. kapittel og som ikke er vernet etter de eldre regler, kan eksemplarfremstillingen uten hensyn til de nye vernetider i nødvendig og sedvanlig utstrekning avsluttes innenfor de planlagte rammer, likevel senest innen 1. januar 2000.

Eksemplarer som er fremstilt med hjemmel i første ledd, kan spres eller vises utenfor det private område, likevel slik at bestemmelsene om utleie i §§ 19, 42 og 45 og bestemmelsene i § 19 om utlån av maskinlesbart eksemplar av datamaskinprogram får anvendelse også i disse tilfelle.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for fremstilling av eksemplarer ved ettergjøring av lydopptak.

- c) ---
- d) ---
- e) Endringene ved loven her gjelder ikke dersom det vil føre til en kortere vernetid enn etter eldre regler. Bestemmelsen i § 41 første ledd tredje punktum vil allikevel gjelde fra ikrafttredelsestidspunktet for loven her.
- f) Bestemmelsen i § 41 a gjelder ikke for verk som er gjort tilgjengelig for allmennheten på den i bestemmelsen foreskrevne måte før loven her trer i kraft, med mindre det løper et tilsvarende vern for verket i et annet land innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde når loven her trer i kraft.
- g) Bestemmelsen i § 43 a gjelder ikke når vernetiden etter de eldre regler i fotografiloven er løpt ut før loven her trer i kraft.²
- h) Den som før loven her trer i kraft lovlig har ervervet et fotografisk verk eller et fotografisk bilde, anses også å ha ervervet retten til å leie ut eksemplaret med mindre annet er avtalt.
- i) ---

1 Fra 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 572.

2 Etter lov om rett til fotografi 17 juni 1960 nr. 1 § 13 var vernetiden 15 år etter utløpet av fotografens dødsår, dog minst 25 år etter utgangen av det år da bildet ble tatt. Hadde to eller flere eneretten i fellesskap, ble de 15 årene regnet fra utløpet av den lengstlevendes dødsår. Dersom bildet var frembrakt av en juridisk person, var vernetiden 25 år etter utløpet av det år da bildet første gang ble offentliggjort.

2 juni 1995 nr. 27

Lov om endringer i åndsverkloven m.m.

III. Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven her trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ De enkelte bestemmelser i loven kan settes i kraft til ulik tid.

3. For endringer i åndsverkloven gjelder følgende overgangsbestemmelser:
 - a) Med unntak av det som følger av § 60 andre ledd, slik leddet lyder etter endringer ved loven her, og bokstav b) til e) og g) nedenfor, gjelder ikke endringene ved loven her handlinger som er utført eller rettigheter som er ervervet før loven her trer i kraft.
 - b) Den som før loven her trer i kraft lovlig har ervervet et eksemplar av et kunstverk anses også å ha ervervet retten til å leie ut eksemplaret med mindre annet er avtalt.
 - c) Når ikke annet er avtalt, omfatter en avtale om lyd- eller filmopptak av en utøvende kunstners fremføring som er inngått før loven her trer i kraft, også retten til å leie ut eksemplar av lydopptaket eller filmen.
 - d) Når ikke annet er avtalt, omfatter en avtale om bruk av lydopptak i en film som er inngått før loven her trer i kraft, også retten til å leie ut eksemplar av filmen.
 - e) Når ikke annet er avtalt, omfatter en avtale om overdragelse av lydopptak eller film som er inngått med tilvirkeren før loven her trer i kraft, også retten til å leie ut eksemplar av lydopptaket eller filmen.
 - f) ---
 - g) ---

¹ Fra 30 juni 1995 iflg. res. 23 juni 1995 nr. 569.

21 des. 2001 nr. 1563

Forskrift til åndsverkloven (lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 21. desember 2001 med hjemmel i lov av 12. mai 1961 nr. 2 om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverksloven) § 13b, § 15, § 16, § 17a, § 31, § 35, § 37, § 38, § 38a, § 45a, § 45b, § 53, § 53b, § 54 og § 59. Fremmet av Kulturdepartementet (nå Kultur- og kirkedepartementet).

Endringer: Endret ved forskrifter 25 mars 2002 nr. 376, 13 des 2002 nr. 1503, 17 des 2004 nr. 1670, 15 juni 2007 nr. 633, 23 nov 2007 nr. 1281 (bl.a. hjemmel), 9 mai 2008 nr. 450.

Kapittel I – Eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring i arkiv, bibliotek, museer, undervisnings- og forskningsinstitusjoner og til bruk for funksjonshemmede, jf. åndsverkloven § 16 og § 17a.

0 Kapittel I endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 1-1. *Hvem reglene gjelder for*

Arkiv under arkivverket, kommunale og fylkeskommunale arkiv, bibliotek under universiteter og høyskoler og andre vitenskapelige og faglige bibliotek som drives av det offentlige, fylkesbibliotekene og folkebibliotekene samt offentlige museer og museer som mottar offentlige tilskudd kan til ikke-ervervsmessig bruk i sin virksomhet fremstille eksemplar av åndsverk, når det skjer i samsvar med formål som angitt i bestemmelsene i § 1-2 til § 1-3 samt § 1-5 til § 1-9. For museer gjelder reglene så langt de passer. Med universiteter og høyskoler forstås alle institusjoner som omfattes av lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 1-2.

Undervisnings- og forskningsinstitusjoner er omfattet av § 1-4 om eksemplarframstilling for forskningsformål.

Kultur- og kirkedepartementet kan bestemme at også andre nærmere angitte arkiv, bibliotek og museer skal være omfattet av kapitlet her.

§ 1-2. *Hovedregel om eksemplarframstilling og generelle bestemmelser*

Når ikke annet er særskilt angitt, gir bestemmelsene i dette kapittel adgang til å fremstille eksemplar i samme format som originaleksemplaret. Reglene gir likevel adgang til å fremstille papirutskrift fra maskinlesbare eksemplar.

Bestemmelsene i dette kapittel gir ikke adgang til uten samtykke fra rettighetshaver å fremstille maskinlesbare eksemplar av datamaskinprogrammer.

Med mindre annet er særskilt bestemt, gjelder adgangen til eksemplarframstilling etter dette kapittel kun for offentliggjorte verk.

Det som i dette kapittel sies om åndsverk, gjelder tilsvarende for arbeider som nevnt i åndsverkloven kapittel 5 (nærstående rettigheter).

§ 1-3. *Eksemplarframstilling for konserverings- og sikringsformål*

For konserverings- og sikringsformål kan institusjon som nevnt i § 1-1 fremstille eksemplar av åndsverk som den har eksemplar av i sine samlinger

a) i samme format som originaleksemplaret,

- b) i andre format enn originaleksemplaret, der det ikke kan skaffes et eksemplar som oppfyller konserverings- og sikringsformålet fra utsalgssted eller fra utgiver, importør eller produsent,
- c) ved overføring til mikroformer,
- d) ved overføring til nye lagringssystemer dersom dette på grunn av ukurant utstyr er nødvendig for å benytte verket.

Adgangen til eksemplarfremstilling for konserverings- og sikringsformål gjelder også for åndsverk som ikke er offentliggjort.

Nasjonalbiblioteket kan for konserverings- og sikringsformål fremstille eksemplar av åndsverk det har i sine samlinger i andre format enn originaleksemplaret.

Kultur- og kirkedepartementet kan i tilfelle vilkårene i første ledd ikke er oppfylt gi tillatelse til at institusjon som nevnt i § 1-1 for konserverings- og sikringsformål kan fremstille eksemplar av åndsverk det har i sine samlinger i andre format enn originaleksemplaret.

§ 1-4. *Eksemplarfremstilling for forskningsformål*

Kultur- og kirkedepartementet kan for forskningsformål gi undervisnings- og forskningsinstitusjoner tillatelse til å fremstille eksemplar av åndsverk, også i andre format enn originaleksemplaret.

§ 1-5. *Eksemplarfremstilling for utlån*

For utlån kan institusjon som nevnt i § 1-1 fremstille eksemplar på papir av åndsverk som den har eksemplar av i sine samlinger, dersom eksemplaret er særlig utsatt for skade ved utlån eller vanskelig kan erstattes hvis det går tapt. Det kan ikke fremstilles flere eksemplar enn det som er nødvendig for at institusjonen skal ha et begrenset antall eksemplar til rådighet for utlån.

Institusjon som nevnt i § 1-1 kan for utlån fremstille fysiske eksemplar av musikk- og filmverk, også i andre format enn originaleksemplaret, der institusjonens originaleksemplar er særlig utsatt for skade ved utlån og ikke kan erstattes hvis det går tapt. Det er ikke tillatt å låne ut flere eksemplar enn institusjonen har originaleksemplar.

§ 1-6. *Eksemplarfremstilling for kompletteringsformål*

For kompletteringsformål kan institusjon som nevnt i § 1-1 fremstille eksemplar av manglende partier av et åndsverk den har et ufullstendig eksemplar av i sine samlinger når de manglende partier utgjør en mindre del i forhold til hele verket, og komplettering ikke er mulig gjennom anskaffelse av verket eller delen av verket på utsalgssted eller fra utgiver, importør eller produsent.

§ 1-7. *Hovedregel for bruk av eksemplar*

Eksemplar fremstilt i samsvar med § 1-1 til § 1-3 og § 1-5 til § 1-9 må kun brukes i vedkommende institusjons egne lokaler, med unntak av

- a) eksemplar fremstilt på papir,
- b) eksemplar av musikk- og filmverk fremstilt etter vilkårene i § 1-5 andre ledd for utlån,
- c) eksemplar som skal brukes til fjernlån på konkret bestilling etter § 1-8.

§ 1-8. *Fjernlån på konkret bestilling*

På særskilt bestilling kan eksemplar fremstilt i samsvar med § 1-2 og § 1-3 gjennom fjernlån, herunder ved overføring til dataterminal, stilles til rådighet for en bestemt låner i lokaler til andre institusjoner omfattet av § 1-1. Slike eksemplar kan ikke lagres permanent hos lånerinstitusjonen, men må tilbakeføres, slettes eller tilintetgjøres når bestillerens bruk er opphørt. Åndsverk omfattet av lov 9. juni 1989 nr. 32 om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument kan ikke fjernlånes etter denne bestemmelsen.

Låneren kan ta papirutskrift av fjernlånt materiale etter reglene om eksemplarfremstilling til privat bruk i åndsverkloven § 12. Låneren kan ikke ta maskinlesbar kopi.

Departementet kan gi forskrift om kontroll med institusjoners praksis etter bestemmelsen her.

§ 1-9. *Tilgjengeliggjøring i institusjonens egne lokaler, fotokopiering og papirutskrift*

Institusjon som nevnt i § 1-1 kan gjøre åndsverk fra egen samling tilgjengelig for enkeltpersoners forskningsformål eller private studieformål ved hjelp av terminaler i egne lokaler. Adgangen til tilgjengeliggjøring etter første punktum gjelder ikke åndsverk omfattet av lov 9. juni 1989 nr. 32 om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument.

For enkeltpersoners forskningsformål eller private studieformål kan institusjon som nevnt i § 1-1 ved fotokopiering eller lignende fremgangsmåte fremstille eksemplar av enkelte artikler i samleverk, avis eller tidsskrift, eller korte avsnitt i andre verk for utlevering til eie. Det kan ikke utleveres mer enn ett eksemplar til hver bruker.

Brukeren kan ta en papirutskrift til eie av åndsverk som er tilgjengeliggjort etter første ledd etter reglene om eksemplarfremstilling til privat bruk i åndsverkloven § 12. Brukeren kan ikke ta maskinlesbar kopi.

§ 1-10. *Pliktavleverte åndsverk*

For formål som angitt i lov 9. juni 1989 nr. 32 om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument, kan mottaksinstitusjon:

- fremstille eksemplar av åndsverk som er avleveringspliktig og som de har i sine samlinger til konserverings- og sikringsformål etter reglene i § 1-3,
- fremstille eksemplar, også i andre format enn originaleksemplaret, av åndsverk som er avleveringspliktig og som de ikke har i sine samlinger, når slikt eksemplar ikke kan skaffes på utsalgssted eller fra utgiver, importør eller produsent,
- gjøre pliktavlevert åndsverk fra egen samling tilgjengelig på terminaler i institusjonens egne lokaler.

Annen bruk av pliktavleverte åndsverk følger reglene i pliktavleveringsloven.

§ 1-11. *Eksemplarfremstilling til bruk for funksjonshemmede*

For vederlagsfri bruk av syns- og lesehemmede, hørsels- og talehemmede, personer med nedsatt førighet og andre som på grunn av funksjonshemming ikke

kan tilegne seg verket på vanlig måte, kan institusjon som nevnt i § 1-1 første ledd og nærmere angitt organisasjon som Kultur- og kirkedepartementet bestemmer, fremstille eksemplar, også i andre format enn originaleksemplaret, av utgitt litterært eller vitenskapelig verk gjennom opptak på innretning som kan gjengi det. I tilslutning til teksten kan offentliggjort kunstverk og fotografisk verk gjengis på opptaket.

Eksemplar etter første ledd kan distribueres til bruker via datanettverk i en vanlig låneperiode. Institusjonen eller organisasjonen som distribuerer eksemplaret er ansvarlig for at eksemplaret blir distribuert til riktig bruker samt at eksemplaret tilbakeføres, slettes eller tilintetgjøres når låneperioden er over. Adgangen til opptak etter første ledd gjelder ikke for verk hvor opptak av tilsvarende egnethet kan skaffes fra vanlig utsalgssted. Opptak kan bare danne grunnlag for ytterligere eksemplarfremstilling for disse formål.

Opphavsmannen har krav på vederlag som utredes av staten. Denne paragraf gjelder ikke ervervsmessig bruk.

§ 1-12. Register over fremstilte opptak. Ideelle rettigheter

Bibliotek og organisasjon som gjør opptak i medhold av § 1-11, skal føre register over fremstilte opptak.

Bestemmelsene i åndsverkloven om plikt til å navngi opphavsmann og utøvende kunstner, og bestemmelsene om forbud mot endring av verk, gjelder på vanlig måte.

§ 1-13. Utfyllende forskrifter

Kultur- og kirkedepartementet kan gi utfyllende forskrifter, herunder sette vilkår for adgang til eksemplarfremstilling etter dette kapitlet.

Kapittel II – Opptak av kringkastingsprogram mv.

Opptak for tidsforskutt bruk i visse døgninstitusjoner, jf. åndsverkloven § 15, og bruk av opptak etter åndsverkloven § 13b

0 Overskriften endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 2-1. For bruk i egen institusjon innen én uke, kan sykehus, alders- og pleiehjem, fengsler og andre døgninstitusjoner innen helse-, sosial- eller kriminalomsorg vederlagsfritt gjøre opptak av verk og arbeider som inngår i kringkastingssending. Opptak etter denne bestemmelse kan bare gjøres når institusjonens beboere vanskelig kan følge kringkastingsprogram på det tidspunkt det sendes.

Opptak gjort med hjemmel i denne bestemmelse må ikke oppbevares ut over én uke etter at de ble gjort.

Kultur- og kirkedepartementet kan gi bestemmelser om kontroll med institusjoners praksis etter denne bestemmelse.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002).

§ 2-2. Adgangen til å gjøre opptak med hjemmel i åndsverkloven § 13b, gjelder ikke for bruk som musikkakkompagnement ved undervisning i dans, musikk, gymnastikk og lignende.

Opptak gjort med hjemmel i åndsverkloven § 13b og § 15, jf. § 2-1 ovenfor, kan ikke utleveres eller utlânes til studenter eller elever til selvstudium. Heller ikke kan slike opptak brukes utenfor undervisningsvirksomhetens eget område med mindre det skjer som ledd i undervisning som normalt drives på annet sted.

0 Endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 2-3. Kultur- og kirkedepartementet kan gi bestemmelser om adgangen til å oppbevare og fremstille eksemplar av opptak gjort i medhold av åndsverkloven § 13b, jf. § 36.

0 Endret ved forskrifter 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002), 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

Efemære opptak til bruk i kringkastingsendinger, jf. åndsverkloven § 31

§ 2-4. Med opptak forstås i § 2-5 til § 2-8 fremstilling av eksemplar med hjemmel i åndsverkloven § 31, ved overføring av åndsverk til innretning som kan gjengi verket for kringkasting.

§ 2-5. Norsk rikskringkasting og andre som har bevilling til å drive kringkastingsvirksomhet kan gjøre opptak av åndsverk uten særskilt samtykke når

- a) opptaket gjøres ved kringkastingsforetakets egne hjelpemidler, og
- b) opptaket gjøres til bruk ved kringkastingsforetakets egne sendinger, og
- c) kringkastingsforetaket for øvrig har rett til å ta verket med i sine programmer, det vil si at kringkastingsforetaket i henhold til lov eller avtale har rett til å kringkaste verket.

§ 2-6. Opptak som er gjort med hjemmel i åndsverkloven § 31 første ledd (jf. § 2-5 ovenfor) kan kringkastingsforetaket bruke under egne sendinger i programmer for kringkasting. Under bruk for egne sendinger går også programmer som samtidig sendes over utenlandske stasjoner. Når kringkastingsforetaket bruker et opptak etter § 2-5, er det forutsetningen at betingelsen etter § 2-5 bokstav c hver gang er til stede, og at det ytes vederlag for fremføringen til opphavsmannen i samsvar med lov eller avtale.

Opptak kan likevel ikke brukes til sending etter utløpet av ett år etter at opptaket er gjort, og heller ikke kan opptaket i løpet av året brukes i mer enn fire sendinger. Disse begrensninger kommer ikke til anvendelse på åndsverk skapt av norsk statsborger.

§ 2-7. Opptak som er gjort med hjemmel i åndsverkloven § 31 første ledd (jf. § 2-5 ovenfor) kan oppbevares i ett år etter at opptak er gjort. Med mindre opptaket gjelder verk av norsk statsborger eller annet blir avtalt med opphavsmannen, skal opptaket ved utløpet av denne tid ødelegges eller slettes. Opptak som har dokumentarisk karakter, kan likevel oppbevares i kringkastingsforetakets arkiv ut over ett år i nødvendig antall eksemplarer.

§ 2-8. Bestemmelsene i § 2-4 til § 2-7 gjelder bare for opptak som er gjort etter 1. juli 1961, og for verk som er gjenstand for opphavsrett etter åndsverkloven.

Bestemmelsene har tilsvarende anvendelse for utøvende kunstnere eller andre i samsvar med vedkommendes rettigheter etter åndsverkloven kapittel 5.

Overføring av kringkastingssending i kafeer etc., jf. åndsverkloven § 45a

§ 2-9. En kringkastingssending kan uten særskilt samtykke fra kringkastingforetaket overføres direkte gjennom mottaker i pensjonater, hoteller, restauranter, kafeer og liknende, i forretningsrom, møterom og forsamlingslokaler som det er gratis adgang til, og gjennom mottaker som brukes til å distribuere kringkastingsprogrammer til ansatte i arbeidstiden.

§ 2-10. Den adgang til overføring av kringkastingssending som er gitt i § 2-9 berører ikke de rettigheter opphavsmenn, utøvende kunstnere, fotografer eller andre måtte ha i et kringkastingprogram i henhold til åndsverklovens bestemmelser for øvrig. Heller ikke berører den avgiftsplikten etter lov av 14. desember 1956 nr. 4 om avgift på offentlig fremføring av utøvende kunstners prestasjoner m.v. (fondsloven).

Kapittel III – Bestemmelser om organisasjoner godkjent etter åndsverkloven § 38a og § 45b

Organisasjoner godkjent etter åndsverkloven § 38a

§ 3-1. Kultur- og kirkedepartementet kan bestemme at organisasjoner godkjent etter åndsverkloven § 38a og fond som mottar avtalelisensmidler til videre fordeling, skal gi slikt innsyn som er nødvendig for å kontrollere at vederlagsmidler forvaltes på tilfredsstillende måte. For samme formål kan departementet fastsette eller endre vilkår for godkjenning som nevnt.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002).

Organisasjon godkjent etter åndsverkloven § 45b

§ 3-2. Organisasjon som representerer en vesentlig del av de vederlagsberettigede, kan godkjennes av Kultur- og kirkedepartementet som oppkreivings- og fordelingsorganisasjon etter åndsverkloven § 45b. Departementet skal godkjenne organisasjonens vedtekter og eventuelle endringer i disse. Årsrapport og revidert regnskap skal oversendes departementet innen 1. mai det påfølgende år.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002).

§ 3-3. Vederlagsberettigede norske fonogramprodusenter og utøvende kunstnere som er medlem av norsk rettighetshaverorganisasjon på området, kan opptas som ordinære medlemmer av oppkreivings- og fordelingsorganisasjonen.

Ikke-organiserte og utenlandske produsenter og utøvere samt personer og juridiske personer som har fått overdratt rettigheter ved livsdisposisjon eller arv, kan opptas som tilsluttede medlemmer av organisasjonen.

§ 3-4. Organisasjonen skal også oppkreve vederlag for utenlandske og norske ikke-organiserte rettighetshavere, som ikke er tilsluttede medlemmer av organisasjonen.

Organisasjonen overtar de vederlagspliktiges forpliktelser overfor disse rettighetshavere.

§ 3-5. Organisasjonen kan kreve de opplysninger som er nødvendige for å avgjøre om vederlagsplikt foreligger og for beregning av vederlagets størrelse.

Vederlagspliktige kringkastingsforetak skal rapportere til organisasjonen om hvilke opptak og fonogrammer som kringkastes og om hvilke utøvere som deltar.

Twist om opplysningsplikt og rapportering kan bringes inn for departementet for endelig avgjørelse.

§ 3-6. Brutto oppkrevd vederlag fordeles likt mellom de to rettighetshavergruppene.

Individuelt årlig beløp som utgjør mindre enn 0,5 pst. av folketrygdens grunnbeløp avrundet oppad til nærmeste hele tikrone, utbetales ikke. Beløp under denne grensen disponeres av organisasjonen til formål som organisasjonen fastsetter. Foreldede vederlag disponeres på samme måte.

Organisasjonen kan beregne seg et administrasjonsgebyr av de beløp som utbetales til andre enn ordinære medlemmer.

0 Endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 3-7. Avregnede vederlag til rettighetshavere fra andre land som er tilsluttet Romakonvensjonen, skal overføres til lignende oppkreivings- og fordelingsorganisasjoner i samsvar med inngåtte gjensidighetsavtaler. Det kan også avtales at overføring ikke skal skje og at midlene skal forbli i inntjeningslandet og disponeres av organisasjonen.

Rettighetshavere fra land som ikke har tilsvarende oppkreivings- og fordelingsorganisasjon, må selv kreve vederlag for å få utbetalt avregnede beløp.

Kapittel IV – Twisteløsning mv. for avtale- eller tvangslisenssituasjoner, samt når tekniske beskyttelsessystemer er anvendt

0 Overskriften endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

Behandling av twist om vederlag etter åndsverkloven § 13a, § 17a, § 18, § 23, § 23a, § 37 og § 45b, jf. § 35 første ledd

0 Overskriften endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-1. Twist om vederlag etter åndsverkloven § 13a, § 17a, § 18, § 23, § 23a, § 37 og § 45b kan enhver av partene bringe inn for Kultur- og kirke departementet. Twist om vederlag for videresending av kringkastingsending etter lovens § 45b behandles likevel av nemnda etter § 4-5 flg., jf. lovens § 35 andre ledd.

Vederlaget fastsettes av Kultur- og kirke departementet hvis ikke saken behandles av den nemnd som opprettes i henhold til § 4-3.

0 Endret ved forskrifter 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002), 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-2. Dersom vederlagspliktig unnlater å betale avtalt vederlag eller vederlag fastsatt med hjemmel i bestemmelsene her, kan Kultur- og kirkedepartementet på begjæring av vederlagsberettiget i henhold til åndsverklovens bestemmelser som nevnt i § 4-1, nedlegge forbud mot fortsatt bruk. Bestemmelsene i § 4-3 og § 4-4 nedenfor får tilsvarende anvendelse.

Berettiget til å fremme begjæring etter denne bestemmelse er den enkelte rettighetshaver hvis verk eller arbeider er gjenstand for bruk etter nevnte bestemmelser i åndsverkloven eller organisasjon som etter avtale med rettighetshaver forvalter vederlagsrett for bruk som nevnt. Forbud mot bruk som nevnt i åndsverkloven § 45b kan likevel bare begjæres av organisasjon som er godkjent for innkreving av vederlag etter nevnte bestemmelse.

Med mindre annet er avtalt, er et forbudsvedtak ikke til hinder for at rettighetshaver samtykker til fortsatt bruk av sine verk eller arbeider. Dette gjelder likevel ikke for bruk etter åndsverkloven § 45b.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002).

§ 4-3. Når et statlig organ er part i saken, skal den behandles av en nemnd.

Departementet kan også overføre saken til denne nemnd i andre tilfeller hvor departementet finner det ønskelig. En part kan også selv velge å reise saken for nemnda, eller kreve at departementet overfører saken til nemnda. Kravet om dette må fremsettes samtidig med at han bringer saken inn for departementet. Den annen part kan innen en frist som departementet fastsetter, kreve at saken overføres til nemnda. I de tilfeller der nemnda skal avgjøre saken, forestår nemnda selv forberedelse av saken.

Nemnda består av en leder og to andre medlemmer, oppnevnt av sorenskriveren i Oslo tingrett for 5 år om gangen. Lederen skal være jurist. For hvert av medlemmene oppnevnes personlige vararepresentanter. Utgiftene til nemndas virksomhet bæres for hver enkelt saks vedkommende av partene etter nærmere bestemmelse av nemnda. Når særlige grunner taler for det, kan nemnda bestemme at utgiftene skal bæres av staten.

Forhandlingene i nemnda opprettet etter første ledd, administreres av nemndas leder. Alle medlemmene skal delta i avgjørelsen. I tilfelle av uenighet, treffes avgjørelsen med stemmeflerhet.

0 Endret ved forskrift 13 des 2002 nr. 1503 (i kraft 1 jan 2003).

§ 4-4. For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven tilsvarende. Bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VI om klage, gjelder likevel ikke.

I sak om nedleggelse av forbud etter § 4-2 skal saksbehandlingen være skriftlig, med mindre særlige grunner tilsier noe annet.

Vedtak om forbud etter § 4-2 skal inneholde angivelse av forbudets omfang med hensyn til verk, arbeider og rettighetshavere samt om nødvendig inneholde vilkår for bortfall av det forbud som er nedlagt.

Nemndas vedtak føres inn i protokoll. Departementet eller nemnda kan forsøke mekling mellom partene. Kommer forlik i stand, skal også forliket føres inn i protokollen.

Nemndsbehandling av tvister vedrørende videresending av kringkastingprogram, jf. åndsverkloven § 34, § 36, § 45a fjerde ledd og § 45b

§ 4-5. Kultur- og kirke departementet oppnevner en nemnd til å behandle saker som nevnt i åndsverkloven § 36 andre ledd, jf. § 34 og 45a fjerde ledd, samt tvist om vederlag for videresending av kringkastingssending etter åndsverkloven § 45b. Nemnda skal bestå av en leder og to andre medlemmer oppnevnt for fire år av gangen. Det oppnevnes personlige vararepresentanter for hvert av medlemmene. Nemndas leder og dennes vararepresentant skal fylle de alminnelige vilkår for å være dommer.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2002 nr. 376 (med virkning fra 1 jan 2002).

§ 4-6. Nemnda skal etter begjæring fra en organisasjon av norske rettighetshavere godkjent etter åndsverkloven § 38a, jf. § 36 og § 34, eller fra kringkastingforetak som nevnt i åndsverkloven § 45a, eller fra den som forestår videresending av kringkastingssendinger i kabelnett eller trådløst, fastsette tillatelse til og vilkår for videresending. Flere kabelnett som er knyttet sammen slik at videresending til disse skjer fra en felles mottakerantenne, betraktes som ett kabelnett.

Nemndas kompetanse omfatter ikke tvist mellom kringkastingforetak og den som forestår trådløs videresending.

For videresending etter lovens § 45b er nemndas kompetanse begrenset til fastsettelse av vederlagets størrelse.

§ 4-7. Sak kan bringes inn for nemnda dersom avtaleforhandlinger nektes eller avtale ikke er inngått innen 6 måneder etter at forhandlinger ble innledet. En part som nekter avtaleforhandlinger, plikter å informere den annen part om adgangen til nemndsbehandling.

Påstand om at videresendingen ikke omfattes av enerettsbestemmelsene i åndsverkloven, kan begge parter straks bringe inn for nemnda.

Nemnda skal avvise saken hvis vilkårene for nemndsbehandling ikke er til stede, herunder at videresendingen ikke omfattes av enerettsbestemmelsene i åndsverkloven.

§ 4-8. Etter at det er bedt om forhandlinger eller etter at saken er bragt inn for nemnda etter § 4-7, har nemnda når en part krever det, kompetanse til å treffe avgjørelse om videresending skal tillates inntil avtale er inngått eller vedtak etter § 4-6 er fattet, og fastsette vilkår for en slik tillatelse.

§ 4-9. Forhandlingene i nemnda administreres av nemndas leder. Alle medlemmene skal delta i avgjørelsen. I tilfelle av uenighet, treffes avgjørelsen ved vanlig flertall.

Nemnda er bundet av sin avgjørelse når alle nemndas medlemmer har underskrevet den.

Utgiftene til nemndas virksomhet bæres for hver enkelt saks vedkommende av partene etter nærmere bestemmelse av nemnda.

Når særlige grunner taler for det, kan nemnda bestemme at utgiftene skal bæres av staten.

0 Endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-10. Nemnda er bundet av partenes påstander og avgjør saken på grunnlag av muntlig forhandling for nemnda, med mindre en av partene begjærer skriftlig behandling, og nemnda, etter at spørsmålet er forelagt for den annen part, finner det ubetenkelig. Denne bestemmelse omfatter også behandling av spørsmålet om avvisning.

Nemnda kan innkalle partene til personlig avhøring og oppfordre vitner eller sakkyndige til å møte frivillig for den og avgi forklaring. Voldgiftsloven § 30 første ledd gjelder så langt den passer.

For saksbehandlingen gjelder for øvrig forvaltningslovens regler, likevel slik at tvisteloven § 19-8 (1) og (3) og § 19-9 (1) gjelder så langt de passer. Begjæring etter tvisteloven § 19-9 (1) må fremsettes innen to uker.

Nemndas vedtak er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, men bestemmelsene i kapittel VI om klage og omgjøring gjelder ikke. Nemndas vedtak skal føres inn i protokoll, og kopi av vedtaket sendes departementet.

Nemnda kan samlet eller ved ett av medlemmene forsøke mekling mellom partene. Kommer forlik i stand, skal også forliket føres inn i protokollen.

0 Endret ved forskrifter 17 des 2004 nr. 1670 (i kraft 1 jan 2005), 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008), 9 mai 2008 nr. 450.

§ 4-11. Nemnda kan forene tvist som bringes inn etter åndsverkloven § 36 andre ledd med tvist som bringes inn etter § 45a og som gjelder sendinger fra samme kringkastingsforetak. Nemnda kan i slike tilfelle også utsette behandlingen av tvist etter § 36 andre ledd i påvente av at avtale blir inngått eller sak innbragt etter § 45a eller omvendt. I disse tilfellene skal nemnda fastsette vederlaget særskilt for den del som gjelder vederlag for rettigheter etter åndsverkloven § 34 henholdsvis etter åndsverkloven § 45a.

Dersom nemnda finner det hensiktsmessig, kan den behandle spørsmål om tillatelse til og vilkår for videresending i flere kabelnett samlet. På tilsvarende måte kan nemnda forene saker som gjelder sendinger fra ulike kringkastingselskaper. Det må fastsettes særskilt vederlag for hvert kabelnett som er part i saken eller som omfattes av den. Bestemmelsen gjelder også for tvist om vederlag for videresending etter § 45b.

§ 4-12. Nemnda kan treffe avgjørelse i saker som gjelder fordeling av vederlag mellom rettighetshaverkategorier representert ved den felles organisasjon, og i saker som gjelder fordeling mellom denne organisasjon og kringkastingsforetak når dette begjæres av samtlige parter i saken og nemnda finner å kunne påta seg oppgaven.

For saker som nemnda behandler i medhold av denne bestemmelse gjelder ikke § 4-9 siste ledd.

Megling i avtaleforhandlinger om eksemplarframstilling av åndsverk mv. i henhold til avtalemisens, jf. åndsverkloven § 13b, § 14, § 16a, § 30 og § 32

0 Overskriften endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-13. Ved forhandlinger om avtale i medhold av åndsverkloven § 13b, § 14, § 16a, § 30 og § 32, jf. § 36, § 38 og § 38a, har hver av partene rett til å kreve megling dersom den ene part ikke etterkommer krav fra den annen part om å oppta forhandlinger om avtale som nevnt, eller dersom slike forhandlinger ikke fører til enighet.

0 Endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-14. Meglingen skal begynne innen 14 dager etter at krav er kommet inn til Riksmeglingsmannen. Meglingen ledes av Riksmeglingsmannen eller av en særskilt meglingsmann som oppnevnes av Kongen, og som skal være knyttet til Riksmeglingsmannens kontor.

Om ugildhet og meglerløfte gjelder tilsvarende bestemmelse i lov av 5. mai 1927 nr. 1 om arbeidstvister § 30 første ledd og § 32.

Under meglingen får bestemmelsene i lov av 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestevister § 17 og § 18, første ledd og andre ledd, første punktum tilsvarende anvendelse. Det samme gjelder bestemmelsene i arbeidstvistlovens § 31, nr. 3 første ledd, første punktum og andre ledd og § 35 nr. 1, første, andre og tredje ledd og nr. 2. Kommer forlik i stand, skal avtale i samsvar med det opprettes under medvirkning av meglingsmannen og undertegnes av partene eller deres representanter.

Nemndsbehandling av tvister vedrørende bruk av verk og arbeider når effektive tekniske beskyttelsessystemer er anvendt, jf. åndsverkloven § 53b andre ledd

0 Overskriften tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-15. Kultur- og kirke departementet oppnevner en nemnd til å behandle tvister som nevnt i åndsverkloven § 53b andre ledd. Nemnda skal bestå av en leder og to andre medlemmer oppnevnt for fire år av gangen. Nemndas leder skal være jurist, og oppnevnes på nøytralt grunnlag. De to andre medlemmene skal komme fra rettighetshaver- og brukersiden. Alle nemndas medlemmer skal ha teknisk kompetanse og innsikt i rettighetsspørsmål. På tilsvarende grunnlag oppnevnes personlige varamedlemmer.

0 Tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-16. Nemnda skal behandle tvister vedrørende bruk iht. åndsverkloven § 13a, § 15, § 16, § 17, § 17a, § 21, § 26 – § 28 og § 31 når effektive tekniske beskyttelsessystemer er anvendt. Dette gjelder likevel ikke når verket overføres på avtale vilkår slik at bruker selv kan velge tid og sted for tilgang til det. Nemnda skal heller ikke behandle tvister vedrørende datamaskinprogram.

Om vilkårene for nemndsbehandling ikke er til stede, skal saken avvises.

0 Tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-17. Rettighetshaver skal påse at den som har lovlig tilgang til et verk uten hinder av effektive tekniske beskyttelsessystemer kan utøve bruk etter bestemmelsene angitt i § 4-16 første ledd.

Om det ikke gis adgang til rettmessig bruk innen rimelig tid, kan bruker bringe saken inn for nemnda. Bruker må begjære bruksadgang overfor rettighetshaver før begjæring rettes til nemnda.

0 Tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-18. Nemnda kan fatte vedtak som pålegger rettighetshaver å gi adgang til bruk etter aktuell avgrensingsbestemmelse. Adgangen skal være tilstrekkelig til at formålet med den aktuelle avgrensingsbestemmelse oppfylles, samtidig som rettighetshavers legitime krav på vern ivaretas.

Nemnda kan i vedtaket også bestemme at dersom rettighetshaver ikke etterkommer nemndas vedtak innen en gitt frist, kan bruker selv omgå det tekniske beskyttelsessystemet for å få tilgang til bruk i tråd med det som er bestemt i vedtaket. Omgåelse i tråd med slikt vedtak kan verken være straff- eller erstatningsbetingende.

0 Tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-19. Forhandlingene i nemnda administreres av nemndas leder. Alle medlemmene skal delta i avgjørelsen. I tilfelle av uenighet, treffes avgjørelsen med stemmeflerhet.

Utgiftene til nemndas virksomhet bæres for hver enkelt saks vedkommende av partene etter nærmere bestemmelse av nemnda. Når særlige grunner taler for det, kan nemnda bestemme at utgiftene skal bæres av staten.

0 Tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 4-20. For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven tilsvarende. Bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VI om klage og omgjøring, gjelder likevel ikke.

Nemndas vedtak føres inn i protokoll. Nemnda kan forsøke mekling mellom partene. Kommer forlik i stand, skal også forliket føres inn i protokollen.

0 Tilføyd ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

Kapittel V – Det sakkyndige råd for åndsverk, jf. åndsverkloven § 53

0 Kapittel V endret ved forskrift 23 nov 2007 nr. 1281 (i kraft 1 jan 2008).

§ 5-1. Det sakkyndige råd for åndsverk oppnevnes av Kultur- og kirke departementet for fire år om gangen. Rådet er sammensatt av det antall representanter for den åndelige produksjon, de til denne knyttede ervervsgrener og sentrale brukergrupper, som departementet bestemmer, samt to jurister som skal være rådets leder og nestleder.

Dersom det i særlige tilfelle anses påkrevd, kan rådet supplere seg med særlig sakkyndige, tilkalt for den enkelte sak.

§ 5-2. Rådet er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene, herunder lederen eller nestlederen, er til stede. I voldgiftssaker (jf. § 5-4) gjelder denne regel ikke.

Forvaltningslovens regler om inhabilitet gjelder for saksbehandlingen i rådet.

I saker som hovedsakelig gjelder interesseavveiningsspørsmål der medlemmer av rådet er representanter for berørte interessegrupper, skal inhabilitetsreglene for så vidt ikke gjelde. Dette skal i så fall gå frem av rådets uttalelse.

§ 5-3. Godtgjørelse for uttalelser i rettsspørsmål vedkommende åndsverkloven etter anmodning av en domstol, fastsettes av vedkommende domstol på grunnlag av arbeidsoppgaver som inngis av rådets leder. Bestemmelsene om godtgjørelse til sakkyndige kommer til anvendelse.

§ 5-4. I voldgiftssaker skal det, såfremt ikke annet er avtalt mellom partene, nedsettes en voldgiftsdomstol innen rådet. Voldgiftsdomstolen består av lederen eller nestlederen og to av rådets medlemmer. Partene skal så vidt mulig oppnevne voldgiftsdomstolen i fellesskap. Dersom partene ikke blir enige om sammensetningen, oppnevner hver part ett av rådets medlemmer.

Rådsmedlem plikter å la seg oppnevne som voldgiftsdommer.

Dersom både lederen og nestlederen er inhabile, oppnevner departementet en annen jurist, fortrinnsvis et rådsmedlem.

Ellers gjelder reglene i voldgiftsloven.

§ 5-5. Etter anmodning av departementet eller av en annen institusjon eller organisasjon kan rådet også utenom de lovbestemte tilfelle avgi uttalelse om forhold som hører inn under åndsverklovgivningen.

§ 5-6. Departementet oppnevner sekretær for rådet. Sekretæren skal være jurist.

Kapittel VI – Bestemmelser om åndsverklovens anvendelse i forhold til verk og arbeider med tilknytning til andre land mv.

Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen)

§ 6-1. Bestemmelsene i åndsverkloven skal, i samme utstrekning som de gjelder for norske statsborgere og selskaper med tilknytning til Norge, gjelde tilsvarende for verk og for arbeider omhandlet i lovens femte kapittel av

- a) en person som er statsborger av eller bosatt i et land innenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), eller
- b) et selskap som har sitt sete i et land innenfor EØS.

Bestemmelsene i åndsverkloven § 42 og § 45 om spredningsrett skal også gjelde for lyd- og filmopptak som er gjort i et land innenfor EØS.

Bestemmelsene i denne paragraf utvider ikke vernet for eget bilde etter åndsverkloven § 45c, jf. § 58 tredje ledd.

Bernkonvensjonen (Bernunionen), WTO/TRIPS

§ 6-2. Bestemmelsene i åndsverkloven skal, med unntak av § 38c, § 41a, femte kapittel og § 45c, gjelde verk som ikke har den tilknytning til Norge som er fastsatt i lovens § 57, såfremt verket har tilsvarende tilknytning til et land som er medlem av Den internasjonale union til vern av litterære og kunstneriske verk (Bernunionen)

eller til et land som har tiltrådt Avtale om opprettelse av Verdens Handelsorganisasjon (WTO), herunder Avtalen om handelsrelaterte sider ved immaterielle rettigheter (TRIPS).

0 Endret ved forskrift 15 juni 2007 nr. 633 (i kraft 1 juli 2007).

§ 6-3. Vernet etter § 6-2 varer ikke ut over den vernetid som gjelder for vedkommende kategori verk i verkets hjemland.

Som hjemland etter denne paragraf anses det land hvor verket første gang ble utgitt, dersom dette land er medlem av Bernunionen eller WTO. For verk som utgis samtidig i flere medlemsland, er hjemlandet det land som har den korteste vernetiden. Er verket utgitt samtidig i et medlemsland og i et land som ikke er medlem, er bare medlemslandet hjemland. Likestilt med samtidig utgivelse er utgivelse innen 30 dager etter at verket første gang ble utgitt i et annet land.

For ikke-utgitte verk og for verk som første gang er utgitt i et land som ikke er medlem av Bernunionen eller WTO, anses det medlemsland hvor opphavsmannen er hjemmehørende som hjemland, med mindre annet fremgår av fjerde eller femte ledd.

For kinematografiske verk hvis produsent har sitt hovedsete eller er bosatt i et medlemsland, anses dette som verkets hjemland.

For byggverk som er oppført i et medlemsland, og for kunstverk og fotografiske verk som er innføydd i en bygning i et medlemsland, skal dette land anses som verkets hjemland.

§ 6-4. Bestemmelsene i åndsverkloven § 39f andre og tredje ledd om overdragelse av rett til innspilling av et verk for film, får anvendelse på filmverk som vernes etter § 6-2 ovenfor. Dersom lovgivningen i det land hvor filmprodusenten har sitt hovedsete eller er bosatt bestemmer at avtale om slik overdragelse skal være skriftlig for å ha den virkning som åndsverkloven § 39 f andre ledd fastsetter, skal dette legges til grunn. Bestemmelsen i åndsverkloven § 57 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Verdenskonvensjonen

§ 6-5. Bestemmelsene i åndsverkloven skal, med unntak av § 38c, § 41a, femte kapittel og § 45c, gjelde

- verk som er utgitt første gang i et land som er tilsluttet Verdenskonvensjonen om opphavsrett (Verdenskonvensjonen),
- verk av opphavsmann som er statsborger av et land tilsluttet Verdenskonvensjonen,
- verk av opphavsmann som har bopel i et land tilsluttet Verdenskonvensjonen, dersom bopel etter vedkommende lands egen lovgivning er likestilt med statsborgerskap ved gjennomføring av Verdenskonvensjonen, og
- verk av statsløs eller flyktning som har sitt vanlige oppholdssted i et land tilsluttet tilleggsprotokoll I til Verdenskonvensjonen.

0 Endret ved forskrift 15 juni 2007 nr. 633 (i kraft 1 juli 2007).

§ 6-6. Vernet etter § 6-5 varer ikke ut over den vernetid som gjelder for vedkommende kategori verk i verkets hjemland.

Som hjemland etter denne paragraf anses det land hvor verket første gang er

utgitt, dersom dette land er tilsluttet Verdenskonvensjonen. Utgitt verket samtidig eller innen 30 dager i to eller flere slike land som har ulik vernetid, er hjemlandet det land som har den korteste vernetiden. For verk som første gang er utgitt bare i et land som ikke er tilsluttet Verdenskonvensjonen, og for verk som ikke er utgitt, er hjemlandet det land hvor opphavsmannen er hjemmehørende.

Vernet etter § 6-5 gjelder ikke verk som er frembrakt før konvensjonen trådte i kraft for vedkommende fremmede land, med mindre dette land verner norske verk som er frembrakt før dette tidspunkt.

§ 6-7. Bestemmelsene i § 6-5 og § 6-6 gjelder ikke for verk som er omfattet av bestemmelsene i § 6-2 eller verk fra et land som er trådt ut av Bernunionen etter 1. januar 1951 med mindre dette land har rettigheter som utviklingsland etter Verdenskonvensjonens bestemmelser.

§ 6-8. Bestemmelsene i åndsverkloven skal, med unntak av § 41a, femte kapittel og § 45c gjelde verk som første gang er utgitt av De Forente Nasjoner (FN), FNs særorganisasjoner eller av Organisasjonen av amerikanske stater, samt ikke-utgitte verk av noen av disse organisasjoner.

Romakonvensjonen, jf. WTO/TRIPS

§ 6-9. Åndsverkloven § 42 skal, med unntak av den der nevnte spredningsrett, gjelde uten hensyn til den utøvende kunstners nasjonalitet for fremføring som finner sted i et land som er tilsluttet Konvensjonen av 21. oktober 1961 om vern for utøvende kunstnere, fonogramprodusenter og kringkastingsvirksomheter (Romakonvensjonen) eller til et land som har tiltrådt Avtale om opprettelse av Verdens Handelsorganisasjon (WTO), herunder Avtalen om handelsrelaterte sider ved immaterielle rettigheter (TRIPS).

Det samme gjelder når det er gjort lydopptak av fremføringen og lydopptaket tilvirker er hjemmehørende i et annet Romakonvensjonsland eller WTO-land, eller når det første opptak av lyden ble gjort i et annet slikt land, eller når den første utgivelse av lydopptaket ble gjort i et annet slikt land.

Det samme gjelder også når fremføringen, uten at det er gjort lydopptak av den, er tatt med i en kringkastingssending som er vernet i henhold til Romakonvensjonen art. 6, forutsatt, i henhold til det norske forbehold til artikkelen, at kringkastingsinstitusjonen både har sitt sete i et annet konvensjonsland og kringkastingssendingen ble foretatt fra sender i det samme konvensjonsland.

Bestemmelsen i paragrafen her gjelder tilsvarende for utøvende kunstner, når det foreligger tilknytning som her nevnt i et land som har tiltrådt WTO-avtalen.

§ 6-10. Bestemmelsene i åndsverkloven § 42 om utleie av lydopptak kommer til anvendelse når lydopptaket gjengir en fremføring av en utøvende kunstner, som har slik tilknytning som angitt i § 6-9 til et land som har tiltrådt WTO-avtalen.

Bestemmelsene i åndsverkloven § 45 om utleie av lydopptak, kommer til anvendelse når tilvirkeren av lydopptaket er hjemmehørende i et land som har tiltrådt WTO-avtalen.

§ 6-11. Åndsverkloven § 45a skal omfatte kringkastingssending fra kringkastingsinstitusjon som har sitt sete i et land som er tilsluttet Romakonvensjonen eller WTO-avtalen når sending skjer fra sender i samme land. Denne bestemmelsen omfatter ikke videresending ved tråd.

§ 6-12. Bestemmelsene i åndsverkloven § 45b skal gjelde for alle lydopptak som er tilvirket av noen som er hjemmehørende i et land som er tilsluttet Romakonvensjonen såfremt dette land tilstår utøvende kunstnere eller tilvirkere av lydopptak vederlagsrett etter bestemmelsene i Romakonvensjonens art. 12. Retten til vederlag for videresending av kringkastingssending omfattes ikke av denne bestemmelse.

Retten til vederlag etter første ledd varer ikke ut over den tid norske lydopptak gis tilsvarende vederlagsrett i det land der tilvirkeren er hjemmehørende.

Den europeiske overenskomst om vern av fjernsynsprogrammer

§ 6-13. Åndsverkloven § 45a skal omfatte

- a) fjernsynssending fra kringkastingsinstitusjon som har sitt sete i et land som er tilsluttet Den europeiske overenskomst av 22. juni 1960 om vern av fjernsynssendinger, og
- b) fjernsynssending som sendes fra territoriet til et land som er tilsluttet Den europeiske overenskomst av 22. juni 1960 om vern av fjernsynssendinger.

Import av lyd- og filmopptak, jf. åndsverkloven § 54 bokstav e

§ 6-14. Bestemmelsen i åndsverkloven § 54 første ledd bokstav e gjelder ikke innførsel av eksemplar av opptak som lovlig er brakt i handelen i og innføres fra en stat tilsluttet Avtalen om det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen).

Anvendelse av åndsverkloven § 38c i forhold til verk med tilknytning til land utenfor Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-avtalen)

0 Overskriften tilføyd ved forskrift 15 juni 2007 nr. 633 (i kraft 1 juli 2007).

§ 6-15. Under forutsetning av gjensidighet i forhold til det land opphavsmannen er statsborger av skal åndsverkloven § 38c gjelde verk som ikke har den tilknytning til Norge som er fastsatt i lovens § 57 og som heller ikke omfattes av denne forskrift § 6-1.

0 Tilføyd ved forskrift 15 juni 2007 nr. 633 (i kraft 1 juli 2007).

Kapittel VII – Ikrafttredelse m.m.

§ 7-1. Forskriften trer i kraft 1. januar 2002. Fra samme tid oppheves følgende forskrifter:

- Forskrift av 27. november 1964 nr. 1 om opphavsrett til åndsverk og fotografi
- Forskrift av 2. april 1965 nr. 4 om opptak av åndsverk

- Forskrift av 29. august 1969 nr. 1 om sentralbibliotekenes adgang til fotokopiering
- Forskrift av 28. januar 1972 nr. 4 om opphavsrett til åndsverk m.v.
- Forskrift av 10. april 1978 nr. 3789 for Det sakkyndige råd for åndsverker
- Forskrift av 2. mai 1980 nr. 4 om mekling i avtaleforhandlinger om fotokopiering o.l. av vernetete verk til bruk i undervisningsvirksomhet
- Forskrift av 18. september 1981 nr. 8951 om adgang til opptak av undervisningsprogram
- Forskrift av 2. mai 1986 nr. 1010 om nemndsbehandling av tvister vedrørende videreending av kringkastingsprogram
- Forskrift av 6. mai 1988 nr. 346 om direkte overføring av kringkastingsendinger i kafeer, bedrifter m.v.
- Forskrift av 22. desember 1989 nr. 1286 om oppkreving og fordeling av vederlag til utøvende kunstnere og produsenter for bruk av grammofoonplater eller andre lydopptak i kringkastingsending
- Forskrift av 3. januar 1994 nr. 2 om import av fonogrammer m.v.
- Forskrift av 25. april 1997 nr. 383 om åndsverklovens anvendelse i forhold til verk og arbeider med tilknytning til andre land m.v.

RANA BIBLIOTEK

SÆRTRYKK AV LOVER OG FORSKRIFTER

Våre særtrykk av de viktigste lover og forskrifter blir løpende ajourført. Særtrykk kjøpes i bokhandelen eller på www.cappelen.no.

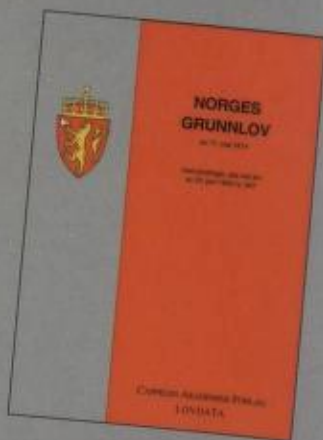
Informasjon om abonnement på særtrykk fås ved henvendelse til Norli, tlf. 22 00 43 16/00.

Henvendelser om særtrykkene rettes til:
Cappelen Akademisk Forlag

Tlf.: 21 61 66 13

Faks: 21 61 72 81

E-post: cafinfo@cappelen.no

Depotbiblioteket

76g0 62 625

AND SWERKHOON

RENG-ON